

SIA "RĪGAS 1. SLIMNĪCA" UZŅĒMĒJDARBĪBAS IZVĒRTĒJUMS

VISAPTVEROŠS IZVĒRTĒJUMA ZIŅOJUMS

RĪGA, 2020

Elizabetes iela 22-30,
Rīga, Latvija, LV 1050

Neatkarīgi no izmantojamajiem līdzekļiem nevienu daļu no šī dokumenta nedrīkst reproducēt, pārraidīt, pārrakstīt vai tulkot kādā citā valodā bez iepriekš saņemtas rakstiskas SIA CSE COE atļaujas.

© SIA CSE COE 2020. Visas tiesības aizsargātas.

Ziņojumu sagatavojuši:

Daina Beļicka

Dace Krupenko

Alvils Švēde

Raitis Beļickis-Raufiņš

Ilva Viļuma

Kontaktpersona:

Dace Krupenko

SIA "CSE COE"

Elizabetes iela 22-30, Rīga, LV-1050

Tālrunis: + 371 26326959

E-pasts: info@csecoe.com

Tirdzniecības zīmes:

Visas tekstā izmantotās tirdzniecības zīmes pieder to īpašniekiem un ir izmantotas tikai kā atsauces.

Ziņojumā izmantotie saīsinājumi

Saīsinājums	Skaidrojums
EEZ	Eiropas Ekonomiskā zona
ERAF	Eiropas Reģionālās attīstības fonds
ES	Eiropas Savienība
ESIF	Eiropas strukturālie un investīciju fondi
IUB	Iepirkumu uzraudzības birojs
KNAB	Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs
MK	Ministru kabinets
MK.555	2018.gada 28.augusta MK noteikumi Nr.555 "Veselības aprūpes pakalpojumu organizēšanas un samaksas kārtība"
MR	Magnētiskā rezonanse
NACE	Saimniecisko darbību statistiskā klasifikācijas kodi
NVD	Nacionālais veselības dienests
PSKUS	Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca
RD	Rīgas dome
SAM	Specifiskā atbalsta mērķis
SIA	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
VCA	Veselības centru apvienība
1.slimnīca	SIA "Rīgas 1. slimnīca"

Ziņojumā izmantotie termini

Ziņojumā iekļauto jēdzienu skaidrojumi ir balstīti uz analizētajos normatīvajos aktos iekļauto jēdzienu skaidrojumiem. Pie katra no jēdzienu skaidrojumiem ir norādīts izmantotais normatīvais akts vai informācijas avots.

Jēdziens	Skaidrojums
Ārstniecība	Profesionāla un individuāla slimību profilakse, diagnostika un ārstēšana, medicīniskā rehabilitācija un pacientu aprūpe ¹ .
Ārstniecības iestādes	Ārstu prakses, valsts un pašvaldību iestādes, saimnieciskās darbības veicēji un komercsabiedrības, kas reģistrētas ārstniecības iestāžu reģistrā, atbilst normatīvajos aktos noteiktajām obligātajām prasībām ārstniecības iestādēm un to struktūrvienībām un nodrošina ārstniecības pakalpojumus (saskaņā ar Ārstniecības likuma 1.pantu).
Ārstnieciskās iestādes sertifikācija	Neatkarīgas trešās personas darbība, apliecinot, ka ārstniecības iestāde, tās struktūrvienība vai sniegtie pakalpojumi atbilst attiecīgajā standartā noteiktajām prasībām (saskaņā ar Ārstniecības likuma 1.pantu).
Obligātās prasības ārstniecības iestādēm un to struktūrvienībām	Prasības, kuru izpilde jānodrošina ārstniecības iestādēm vai to struktūrvienībām, lai tajās būtu atļauts sniegt pacientiem medicīnisko palīdzību (saskaņā ar Ārstniecības likuma 1.pantu). Obligātās prasības ārstniecības iestādēm un to struktūrvienībām nosaka Ministru kabinets (55.pants).
Pacients	Persona, kas saņem veselības aprūpes pakalpojumus vai vēršas pēc tiem ² .
Pacientu aprūpe	Veselības aprūpes sastāvdaļa, kas ir tieši vai netieši saistīta ar sabiedrības, ģimenes vai personas veselības uzturēšanu, veicināšanu, aizsardzību un atgūšanu ³ .
Slimnīca	Slimnīca ir ārstniecības iestāde, kur pacientam sniedz neatliekamo medicīnisko palīdzību un nosaka diagnozi, kā arī pacientu ārstē. MK 20.01.2009. noteikumi Nr.60 "Noteikumi par obligātajām prasībām ārstniecības iestādēm un to struktūrvienībām".
Veselības aprūpes pakalpojums	Pakalpojums, kuru veselības aprūpes ietvaros pacientam sniedz ārstniecības persona noteikta ārstniecības mērķa sasniegšanai ⁴ .

---

1 Ārstniecības likums

2 Ārstniecības likums

3 Ārstniecības likums

4 Pacientu tiesību likums

Saturs

Ziņojumā izmantotie saīsinājumi	3
Ziņojumā izmantotie termini	4
1. IEVADS	6
2. SIA "RĪGAS 1. SLIMNĪCA" PAMATDARBĪBA	9
2.1. SIA "Rīgas 1. slimnīca" pamatdarbības analīze un lietderības izvērtējums.....	9
2.2. SIA "Rīgas 1. slimnīca" ilgtermiņa plānošanas dokumenti un tajos noteikto mērķu izpilde	12
2.3. Rīgas domes deleģētie uzdevumi un nodrošinātā infrastruktūra	14
2.4. SIA "Rīgas 1. slimnīca" finanšu analīze	21
3. SIA "RĪGAS 1. SLIMNĪCA" IEKŠĒJĀS KONTROLES SISTĒMAS IZVĒRTĒJUMS	26
3.1. Kapitālsabiedrības pārvaldība.....	26
3.3. SIA "Rīgas 1. slimnīca" publiskie iepirkumi	29
4. VESELĪBAS APRŪPES PAKALPOJUMU SNIEDZĒJI RĪGĀ	30
4.1. Veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēji Rīgā.....	30
4.2. Primārā veselības aprūpe	34
4.3. Sekundārā ambulatorā veselības aprūpe.....	35
4.4. Dienas stacionārs	36
5. IZVĒRTĒJUMA SECINĀJUMI UN REKOMENDĀCIJAS RISKU MAZINĀŠANAI	37

1. IEVADS

Uzņēmējdarbības izvērtējuma mērķis un apjoms

Izvērtējuma mērķis ir veikt SIA "Rīgas 1. slimnīca" (1. slimnīca) ārējo neatkarīgu darbības un rīcības ar mantu un finanšu līdzekļiem tiesiskuma un lietderības, kā arī korporatīvās pārvaldības izvērtējumu. Izvērtējuma sfērā ietilpst 1. slimnīcas dažādas struktūrvienības, tai skaitā klīnikas un atbalsta funkciju nodrošinātāji. Izvērtējums tika veikts laika periodā no 2017.gada 1.janvāra līdz izvērtējuma veikšanas brīdim.

Uzņēmējdarbības izvērtējuma metodoloģija

Izvērtējums veikts saskaņā ar Iekšējā audita profesionālās prakses starptautiskajiem standartiem un MK 09.07.2013. noteikumu Nr.385 "Iekšējā audita veikšanas un novērtēšanas kārtība" prasībām, kā arī saskaņā ar iepirkuma konkursa ID Nr. R1S 2019/IEP-94 tehnisko specifikāciju. Izvērtējuma veikšanai tika izmantotas šādas datu analīzes metodes: ārējā normatīvā regulējuma apzināšana, esošās situācijas attiecībā uz ārējā normatīvā regulējuma prasību izpildi analīze; iekšējā normatīvā regulējuma analīze, kā arī esošās situācijas izvērtējums attiecībā uz normatīvo aktu ievērošanu; intervijas ar 1.slimnīcas darbiniekiem; galveno risku identificēšana un substantīvo testu veikšana, fokusējoties uz galvenajām riska jomām.

Ziņojumu struktūra

Ziņojums sastāv no izvērtējuma ziņojuma un pielikumiem.

Izvērtējuma ziņojums pamatojas uz izvērtējuma darbu izpildi, tai skaitā darba plānošanu un veiktajiem substantīvajiem testiem. Ziņojuma dažādās sadaļās ir iekļauta 1.slimnīcas pamatdarbības analīze, iekšējās kontroles sistēmas izvērtējums, informācija par veselības aprūpes pakalpojumu sniedzējiem Rīgā, kā arī apraksts par 1.slimnīcas lomu veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanā Rīgā.

Pielikumi ietver izvērtējuma ietvaros analizēto dokumentu uzskaitījumu un citas audita liecības.

- 1.pielikumā iekļauta informācija par 1. slimnīcas veiktajiem iepirkumiem, kas publicēti IUB mājas lapā, sākot ar 2017. gadu,
- 2.pielikumā uzskaitīti analizētie dokumenti,
- 3.pielikumā uzskaitītas intervētās personas.

Ziņojuma atbilstība tehniskās specifikācijas prasībām

Tabulā zemāk iekļauta 1.slimnīcas uzņēmējdarbības izvērtējuma ziņojuma sasaiste ar tehniskajā specifikācijā iekļautajiem darba uzdevumiem, norādot veikto izvērtējumu un ziņojuma sadaļas.

Tehniskās specifikācijas uzdevums	
Neatkarīga uzņēmējdarbības pārbaude (tai skaitā kapitālsabiedrības darbības pamatprincipu izvērtējums un finanšu analīze, balstoties uz Rīgas pilsētas saistošajiem noteikumiem Nr.114 (01.03.2011.) un Rīgas pilsētas pašvaldības Sabiedrības veselības stratēģiju "Veselīgs rīdnieks - veselā Rīgā" 2012.-2021.gadam, kas apstiprināta 15.05.2012. ar Rīgas domes lēmumu Nr. 4649)	Ziņojuma 2.1. sadaļā iekļauta uzņēmējdarbības pārbaudes analīze, tai skaitā informācija par sniegtajiem pakalpojumiem. 2.2. sadaļā iekļauta informācija par 1.slimnīcas mērķiem un izmantoto infrastruktūru šo mērķu sasniegšanai. Ziņojuma 2.3. sadaļā iekļauj informāciju par RD deleģētiem uzdevumiem. Sadaļa ietver arī detalizētu analīzi par RD un 1.slimnīcas ieguldījumiem tās attīstībā, kā arī nākotnes investīciju prioritātes. Sadaļa ir balstīta uz RD stratēģijas "Veselīgs rīdnieks – veselā Rīgā" analīzi.
Korporatīvās pārvaldības pārbaude	Ziņojuma 3.1. sadaļā ietver informāciju par 1.slimnīcas korporatīvās pārvaldes principiem, tai skaitā RD un 1.slimnīcas valdes lomu un atbildību dažādu lēmumu pieņemšanā.

	Papildus 2.2. sadaļa ietver informāciju par 1.slimnīcas stratēģiskās un ikgadējās plānošanas jautājumiem un ar tiem saistītām kontrolēm.
Iekšējās kontroles pārbaude un izvēlētu darījumu pārbaude	Iekšējās kontroles pārbaude un izvēlētu darījumu pārbaude iekļauta Ziņojuma sadaļās 2.2. (medikamentu izlietošana), 2.3. (nekustamā īpašuma iznomāšana, publiskie iepirkumi, nolietojuma aprēķins), 2.4. (rēķinu apstiprināšana), 3.1. (algas aprēķins) un citās Ziņojuma sadaļās.
Pamatdarbības informācijas izpēte un vispārīgs izvērtējums	Ziņojuma 2.1. sadaļa ietver sniegto veselības aprūpes pakalpojumu analīzi, bet 2.2. sadaļa raksturo lēmumu pieņemšanas procesu un izmantoto infrastruktūru pamatdarbības nodrošināšanai. Arī 2.3. sadaļa attiecas uz pamatdarbības analīzi, jo RD kā lielākajam investoram 1.slimnīcas infrastruktūrā un 1.slimnīcas pamata pakalpojumu noteicējam ir liela nozīme attiecībā uz 1.slimnīcas pamatdarbību.
Kapitālsabiedrības lietderības, korporatīvās pārvaldības un iekšējās kontroles sistēmas korupcijas un krāpšanas riska novēršanai izvērtējums	1.slimnīcas korporatīvās pārvaldības principu analīze, tai skaitā valdes pieņemtie lēmumi aprakstīti Ziņojuma 3.1. sadaļā. 3.1. sadaļa ietver arī informāciju par izstrādātajām korupcijas un krāpšanas riska novēršanas procedūrām un apkopojumu par faktisko situāciju. Rēķinu apstiprināšanas kārtība aprakstīta Ziņojuma 2.4. sadaļā.
Augsta riska jomu identifikācija	Augsta riska jomu identifikācija saistīta ar veiktajiem substantīvajiem testiem un atspoguļota Ziņojuma sadaļās, kas attiecas uz 1.slimnīcas pamatdarbības analīzi (2.sadaļa) un iekšējās kontroles sistēmas izvērtējumu (3.sadaļa).
Atbilstības un iekšējo kontroļu izvērtējums	Augsta riska jomu identifikācija saistīta ar veiktajiem substantīvajiem testiem un atspoguļota Ziņojuma sadaļās, kas attiecas uz 1.slimnīcas pamatdarbības analīzi (2.sadaļa) un iekšējās kontroles sistēmas izvērtējumu (3.sadaļa), kā rezultātā veikts iekšējo kontroļu izvērtējums.
Identificēto risku padziļināta izpēte darījumu un transakciju līmenī	Iekšējās kontroles pārbaude un izvēlētu darījumu pārbaude (transakciju līmenī) iekļauta Ziņojuma sadaļās 2.2. (medikamentu izlietošana), 2.3. (nekustamā īpašuma iznomāšana, publiskie iepirkumi, nolietojuma aprēķins), 2.4. (rēķinu apstiprināšana), 3.1. (algas aprēķins) un citās Ziņojuma sadaļās.
Rīgas pilsētas pašvaldības līdzdalības kapitālsabiedrībā atbilstības Valsts pārvaldes iekārtas likumam novērtējums, analizējot līdzdalības pamatotību un lietderību katram no kapitālsabiedrības darbības veidiem, ņemot vērā Konkurences likumā ietvertu regulējumu	Ziņojuma 2.3. sadaļā analizētas RD funkcijas un uzdevumi saskaņā ar pastāvošo likumdošanu, kā arī iespējas deleģēt šīs funkcijas, kā arī norādītas atsauces uz Valsts pārvaldes iekārtas likumu. Sadaļas beigās iekļauta analīze par katru no 1.slimnīcas darbības veidiem. Ziņojuma 2.3. sadaļa ietver arī analīzi par Konkurences likumā iekļauto regulējumu.
Nosakot, vai esošais ir tiesiski pamatots un visefektīvākais risinājums	Pamatojums RD deleģēšanas līgumam ir iekļauts Ziņojuma 2.3. sadaļā, kur analizēti RD deleģētie uzdevumi un nodrošinātā infrastruktūra.
Nosakot, kāda ir kapitālsabiedrības darbības ietekme uz brīvu un vienlīdzīgu uzņēmējdarbības vidi un konkurenci	Veselības aprūpes pakalpojumi sadalās divās kategorijās – valsts apmaksātie un maksas pakalpojumi. Valsts apmaksāto pakalpojumu apjomu un samaksu par sniegtajiem pakalpojumiem nosaka ar MK noteikumiem un ārstniecības

	<p>iestāžu līgumiem ar NVD. Analīze ir iekļauta ziņojuma 4. sadaļā.</p> <p>Analīze par maksas pakalpojumu nodrošinātājiem arī ir iekļauta Ziņojuma 4. sadaļā.</p>
<p>Ja nepieciešams, veikt tirgus izpēti, identificējot iespējamās konkurences neitralitātes pārkāpumus</p>	<p>Ziņojuma 4.1. sadaļa ietver informāciju par veselības aprūpes pakalpojumu sniedzējiem Rīgā, kas ir balstīta uz publiski pieejamo informāciju.</p> <p>4. sadaļā ir ietverta arī analīze par 1.slimnīcas lomu un vietu veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanā, salīdzinot ar citiem nozares spēlētājiem.</p> <p>Iespējamo konkurences neitralitātes pārkāpumu analīze saistīta ar veselības aprūpes organizēšanas un samaksas kārtību valstī, un atbilstošie secinājumi arī ir ietverti Ziņojuma 4.sadaļā.</p>

Uzņēmējdarbības izvērtējuma pieņēmumi un ierobežojumi

Tiek pieņemts, ka 1. slimnīcas vadība un darbinieki sniedza patiesu informāciju un tā atspoguļo 1. slimnīcas darbības esošo situāciju. Audita laikā netika izvērtēti medicīniskā personāla faktiskie ienākumi, kā arī veikto veselības aprūpes pakalpojumu kvalitāte. Audita ietvaros netika izvērtēti MK 17.12.2013 noteikumi Nr. 1529⁵ (spēkā līdz 28.08.2018) un MK 28.08.2018 noteikumi Nr. 555⁶ "Veselības aprūpes pakalpojumu organizēšanas un samaksas kārtība", kā arī citi MK noteikumi un normatīvā bāze, kas regulē veselības aprūpes nodrošināšanu. Audita laikā netika auditētas RD veiktās investīcijas 1.slimnīcas infrastruktūrā.

5 <https://likumi.lv/doc.php?id=263457>

6 <https://likumi.lv/ta/id/301399>

2. SIA "RĪGAS 1. SLIMNĪCA" PAMATDARBĪBA

2.1. SIA "Rīgas 1. slimnīca" pamatdarbības analīze un lietderības izvērtējums

1. slimnīcas sniegtie pakalpojumi

1. slimnīca ir publiskas personas Rīgas domes (RD) kapitālsabiedrība (Rīgas pilsētas pašvaldībai pieder 100% kapitāldaļu) Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma izpratnē. 1. slimnīcas statūti ir apstiprināti 02.11.2016. 1. slimnīcas komercdarbības veidi (NACE klasifikators) noteikti tās statūtos, tai skaitā galvenie darbības veidi:

- slimnīcu darbība (NACE 86.1);
- vispārējā ārstu prakse (NACE 86.21);
- specializētā ārstu prakse (NACE 86.22);
- zobārstu prakse (NACE 86.23);
- pārējā darbība veselības aizsardzības jomā (NACE 86.9);
- sociālās aprūpes pakalpojumi ar izmitināšanu (NACE 87.9).

Statūtos uzskaitīti arī citi darbības veidi, kā, piemēram, citur neklasificēta izglītība, pārējo cilvēkresursu vadība, medicīnas un ortopēdisko preču mazumtirdzniecība specializētajos veikalos, kosmētikas un tualetes piederumu mazumtirdzniecība specializētajos veikalos, reklāmas pakalpojumi, nekustamā īpašuma pārvaldīšana par atlīdzību vai uz līguma pamata, cita veida ēdināšanas pakalpojumi, tvaika piegāde un gaisa kondicionēšana un citi telekomunikāciju pakalpojumi. 1.slimnīcai nav ieguldījumi citās kapitālsabiedrībās.

1.slimnīca ir plaša profila dienas stacionārs ar integrētiem veselības un sociālās aprūpes pakalpojumiem. 1. slimnīcas darbība jāanalizē saistībā ar veiktajām reformām 1.slimnīcas darbībā, sākot no 2010.gada, ietverot šādus galvenos attīstības virzienus:

- primārā veselības aprūpe;
- sekundārā ambulatorā veselības aprūpe, tai skaitā dienas stacionārs, diagnostiskie izmeklējumi, rehabilitācija, fizikālā medicīna; stomu aprūpes kabinets, maksas sekundārā veselības aprūpe;
- sociālie pakalpojumi.

Statistika par sniegtajiem veselības aprūpes pakalpojumiem

Izvērtējuma ietvaros tiek pieņemts, ka sniegto pakalpojumu statistika, kur norādīta informācija par pacientiem, raksturo arī sniegtos pakalpojumus.

Primārā veselības aprūpe

Primārās veselības aprūpes pakalpojumi visvairāk iekļauj zobārsta pakalpojumus. Tāpat tiek sniegts liels skaits zobu higiēnista pakalpojumu.,

1.slimnīcā tiek sniegts ievērojams skaits ģimenes ārsta pakalpojumu. 1. slimnīcai štatā ir četri ģimenes ārsti, kas nevēlas veidot paši savas prakses. Papildus 1.slimnīca iznomā telpas 16 ģimenes ārstiem (neatkarīgas prakses), lai nodrošinātu veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību, kā arī labāku pacientu plūsmu sekundārai veselības aprūpei, jo ģimenes ārsti nodrošina nepieciešamos nosūtījumus pie speciālista sekundārai veselības aprūpei. Ģimenes ārstiem prakses darbības nodrošināšanai ļoti svarīgi ir noslēgt līgumu ar NVD, jo pacienti vēršas pie ģimenes ārstiem saistībā ar veselības problēmu (valsts apmaksātie pakalpojumi), bet uz izvērtējuma brīdi NVD neslēdz jaunus līgumus ar ģimenes ārstu praksēm, tādēļ svarīga ir esošā sadarbība ar ģimenes ārstu praksēm, lai nodrošinātu veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību un pacientu plūsmu sekundārai veselības aprūpei, kā arī pacientiem nodrošinātu dažādus pakalpojumus 1. slimnīcas telpās.

Sekundārā ambulatorā veselības aprūpe

Sekundārās ambulatorās veselības aprūpes pakalpojumi ietver ļoti plašu veselības pakalpojumu klāstu, vairāk nekā 60 speciālistu sniegtie pakalpojumi.

Saskaņā ar MK 555⁷ (56.punkts) valsts apmaksātus sekundārās aprūpes pakalpojumus saņem pēc ģimenes ārsta vai speciālista nosūtījuma, vai pēc savas iniciatīvas, vēršoties pie noteiktiem speciālistiem, tādēļ svarīga ir ģimenes ārstu sadarbība ar 1.slimnīcu. Papildus jāņem vērā, ka pacientam ar ģimenes ārsta nosūtījumu ir iespēja brīvi izvēlēties speciālistu / pakalpojumu sniedzēju no visiem pakalpojumu sniedzējiem, ar kuriem NVD ir noslēgti līgumi.

Rehabilitācijas pakalpojumi

1.slimnīcas būtisks pakalpojumu apjoms ir saistīts ar rehabilitācijas pakalpojumu sniegšanu un ar katru gadu palielinās sniegto pakalpojumu apjoms

Dienas stacionārs un maksas stacionārā veselības aprūpe

Visvairāk pacientu **dienas stacionārā** ārstējušies Ķirurģijas klīnikā un Kardioloģijas un internās medicīnas klīnikā. Salīdzinoši vislielākais pakalpojumu apjoms ir sniegts kardioloģijas un internās medicīnas klīnikā.

Vienlaikus jāņem vērā, ka afrēzes centrs un dermatoloģijas dienas stacionārs ir vienīgie šādi veida pakalpojumu sniedzēji Latvijā. Anestezioloģijas, intensīvās terapijas un sāpju klīnikas ir tikai divas Rīgā, kas nodrošina valsts apmaksātus veselības aprūpes pakalpojumus.

Diagnostiskie izmeklējumi

Diagnostikas izmeklējumi ietver ļoti plašu veselības pakalpojumu klāstu, vairāk nekā 40 izmeklējumu veidu.

Diagnostikas izmeklējumi ietver arī magnētiskās rezonanses (MR) pakalpojumus, kur tiek izmantota MR iekārta (viena no modernākajām Baltijā), ko 1.slimnīca iegādājās ar mērķi būtiski uzlabot svarīgu izmeklējumu pieejamību Rīgas iedzīvotājiem un citiem 1.slimnīcas pacientiem, tai skaitā bērniem no 14 gadu vecuma. MR izmeklējumi ambulatoriem pacientiem nepieciešami, lai izlemtu turpmāko ārstēšanas taktiku. NVD nav iekļāvis šo pakalpojumu no valsts apmaksājamo pakalpojumu saraksta un pakalpojums tiek piedāvāts tikai par maksu.

Izvērtējumā tika analizēts 2016.gada Valsts kontroles ziņojums "Vai ambulatorā veselības aprūpes sistēma Latvijā ir pilnveidojama?". Ziņojuma 91.lapā ir iekļauta analīze par 1.slimnīcu – teksts zemāk.

"Apkopojot revīzijā iesniegto informāciju par RAKUS un pašvaldības sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Rīgas 1.slimnīca" sekundārās ambulatorās veselības aprūpes pakalpojumu veikšanas iespējamību, konstatēts, ka abas ārstniecības iestādes var nodrošināt papildu pakalpojumus, gan veicot izmeklējumus, gan sniedzot pakalpojumus dienas stacionāros un speciālistu pakalpojumus. Tāpat ir konstatēts, ka sabiedrībā ar ierobežotu atbildību "Rīgas 1.slimnīca" ir iekārta magnētiskai rezonansei, bet Nacionālais veselības dienests līgumu par kodolmagnētiskās rezonanses pakalpojumu sniegšanu ir atteicies slēgt, skaidrojot, ka jau esošie līgumu partneri (tie ir gan publiskie, gan privātie pakalpojumu sniedzēji) var nodrošināt lielāku pakalpojumu apjomu un to resursi nav pilnībā noslogoti, kā arī Nacionālā veselības dienesta rīcībā nav līdzekļu papildu pakalpojumu apmaksai. Ieteikums. Veselības ministrijai, lai veicinātu publisko resursu racionālu izmantošanu, izvērtēt iespēju pakāpeniski palielināt valsts un pašvaldību veselības aprūpes iestāžu lomu veselības aprūpes sistēmā, koncentrējot tajās valsts apmaksāto sekundāro ambulatoro veselības aprūpi, vienlaikus uzlabojot ārstniecības iestāžu pārvaldību."

Fizikālā medicīna

Fizikālās medicīnas pakalpojumi sastāv no fizikālām procedūrām un masāžām.

Stomu aprūpes kabinets

Slimnīcā darbojas Rīgā vienīgais stomu aprūpes kabinets, kas sniedz valsts apmaksātus pakalpojumus stomu aprūpē visiem Rīgas un apkārtējo reģionu iedzīvotājiem.

Īslaicīgās sociālās aprūpes nodaļa – sociālais pakalpojums

Statistika par **īslaicīgās sociālās aprūpes nodaļas pakalpojumiem** sniegta tabulā zemāk (norādīts pacientu skaits),

---

7 <https://likumi.lv/ta/id/301399>

	2017. gads	2018. gads	2019. gads
Sniegto pakalpojumu skaits	535 684	564 572	502 593

1.slimnīcas paveiktais

1.slimnīca nodrošina plašu veselības aprūpes pakalpojumu klāstu Rīgas un republikas iedzīvotājiem. Slimnīcas nodrošinātajos pakalpojumos ietilpst **primārā veselības aprūpe un sekundārā veselības aprūpe**. Tiek nodrošināti gan valsts apmaksāti (lielākā daļa sniegto pakalpojumu), gan klientu apmaksāti pakalpojumi, arī sniegto pakalpojumu skaitu un dažādības palielinājumu pa gadiem. Tādējādi 1.slimnīca pilda RD deleģēto uzdevumu – nodrošināt veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību.

1.slimnīcas pakalpojumi ietver dažādus **primārās veselības aprūpes pakalpojumus, ko nodrošina arī privātie pakalpojuma sniedzēji**, piemēram, ģimenes ārsts, zobārsts, zobu higiēnists, zobu protēzists un citi. 1. slimnīca un RD ir veikusi ievērojamas investīcijas slimnīcas infrastruktūrā, lai nodrošinātu primārās veselības aprūpes pakalpojumus un to pieejamību.

Sekundārās ambulatorās veselības aprūpes pakalpojumi tiek nodrošināti vairāk nekā 200 000 reizu gadā un ietver vairāk nekā 40 dažādus pakalpojumus. Rehabilitācijas pakalpojumi sniegti gandrīz 100 000 reizes gadā, un diagnostikas pakalpojumi gandrīz 150 000 reizes gadā ar vairāk nekā 40 dažādiem pakalpojumu veidiem. Svarīga 1.slimnīcas funkcija ir dienas stacionārs ar vairāk nekā 16 000 pakalpojumiem gadā.

1.slimnīca pilda svarīgu sociālo funkciju, nodrošinot **sociālos pakalpojumus** saskaņā ar RD deleģējuma līgumu.

RD un 1.slimnīca ir veikusi **ievērojamas investīcijas 1.slimnīcas infrastruktūrā**, lai nodrošinātu ne tikai ergonomiskas telpas un patīkamu vidi veselības aprūpes nodrošināšanā, bet arī atbilstošu un modernu tehniku, kas nepieciešama kvalitatīvu veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanai.

Īpaši atzīmējami ir 1.slimnīcas sniegtie **pakalpojumi bērniem**, piemēram, zobārstniecība, fizikālā medicīna, masāžas (valsts apmaksātas), jo gadījumos, kad NVD noteiktās pakalpojumu sniegšanas jomas nav privātam sektoram pietiekami pievilcīgas, 1.slimnīca nodrošina nepieciešamo pakalpojumu Rīgas iedzīvotājiem.

Saskaņā ar 19.12.2006 Ministru kabineta noteikumiem Nr.1046 no 01.01.2010 1.slimnīca tika izsvītota no stacionāro veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēju saraksta (24.pielikums). Valsts kontrole 2016.gada ziņojumā ierosināja Veselības ministrijai palielināt valsts un pašvaldību veselības aprūpes iestāžu lomu veselības aprūpes sistēmā, koncentrējot tajās valsts apmaksāto sekundāro ambulatoro veselības aprūpi. Pēc veiktajām investīcijām 1. slimnīcas infrastruktūrā, 1.slimnīca nodrošina valsts apmaksātu dienas stacionāro aprūpi.

Nākotnes iespējas

Papildus jāņem vērā, ka MK noteikumi Nr.555 6.pielikums nosaka **stacionāro veselības aprūpes pakalpojumu sniedzējus**, par kuru sniegtajiem pakalpojumiem maksā valsts. 1.slimnīca nav iekļauta šajā sarakstā.

Turpināt strādāt pie kopīgā redzējuma attiecībā uz sekundārās ambulatorās veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības nodrošināšanu Rīgā, tai skaitā, kuros rajonos Rīgā RD kapitālsabiedrības nodrošina sekundārās ambulatorās veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību, kā, piemēram, RD kapitālsabiedrība "Rīgas veselības centrs" (nodrošina sekundārās ambulatorās veselības aprūpes pakalpojumus Pārdaugavā un Ķengaragā) un 1. slimnīca (nodrošina sekundārās ambulatorās veselības aprūpes pakalpojumus Rīgas centrā), un kuros Rīgas rajonos šo pakalpojumu pieejamību nodrošina privātie pakalpojuma sniedzēji, piemēram, Juglā, Pļavniekos.

Turpināt plānot RD veiktās investīcijas attiecībā uz veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības nodrošināšanu, tai skaitā attiecībā uz sekundārās ambulatorās veselības pakalpojumu nodrošināšanu Rīgā, piemēram, 1. slimnīca un Rīgas veselības centrs (veiktas dažāda apjoma investīcijas).

Likumdošanā nav precīzi noteikts, kādas funkcijas ir jāveic pašvaldībai, lai nodrošinātu veselības aprūpes pieejamību, kā arī nav noteikta nepieciešamība veikt **koordinētu ilgtermiņa stratēģisko plānošanu veselības aprūpes jomā** un tās infrastruktūrā starp valsti un pašvaldībām.

2.2. SIA "Rīgas 1. slimnīca" ilgtermiņa plānošanas dokumenti un tajos noteikto mērķu izpilde

Vidēja termiņa stratēģija

1. slimnīcai ir izstrādāta vidēja termiņa stratēģija laika posmam 2015.-2019.gads, ietverot faktiskās situācijas analīzi līdz 2014.gadam. 2020. gada martā ir izstrādāts un iesniegts izskatīšanai dalībnieku sapulcē 1.slimnīcas vidēja termiņa stratēģijas projekts 2020.-2024.g.

Galvenie darbības rādītāji

Galvenie 1. slimnīcas darbības rādītāji, atbilstoši vidēja termiņa stratēģijā noteiktajām darbības kategorijām, iekļauti tabulā zemāk. Noteiktie mērķi un faktiskā izpilde iekļauti saskaņā ar Kapitālsabiedrības ziņojumu par vidēja termiņa darbības stratēģijā noteikto finanšu un nefinanšu mērķu sasniegšanu 2018.gadā. Kapitālsabiedrība ziņojumus par vidēja termiņa darbības izpildi sagatavo par sešu mēnešu periodu. Atskaite ietver dažādus rādītājus, bet tabulā iekļauti tikai attiecībā uz sniegto pakalpojumu apjomu.

Faktiskā izpilde 2018.gadā ievērojami pārsniedz plānotos rādītājus. Divi no rādītājiem – ģimenes ārstu skaits un sociālās aprūpes pakalpojumu skaits - netiek mērīti, kaut gan tie ir noteikti stratēģijā, un par šo rādītāju izpildi netiek ziņots RD. Saskaņā ar 1.slimnīcas stratēģiju ģimenes ārstu skaits un sociālās aprūpes pakalpojumu skaits nav mērķa indikatori un netiek iekļauti RD atskaitēs, bet to izpilde tiek uzraudzīta ar citu atskaišu palīdzību.

1.slimnīcas ikgadējie darba plāni

1.slimnīcai tiek izstrādāti ikgadējie darba plāni, piemēram, darba plāns 2017.gadam, kas pamatā iekļauj aktivitātes attiecībā uz 1.slimnīcas atbalsta funkcijām, tai skaitā personālvadību un juristu. 2018.gada plāns iekļauj darbības attiecībā uz pacientu drošības un pakalpojumu kvalitātes uzlabošanu, riska mazināšanu pasākumus augsta riska pacientu grupām, slimnīcas ekonomisko rādītāju uzlabošanu, administratīvā darba kvalitātes un efektivitātes uzlabošanu un citas darbības.

Datu nodrošināšana NVD E-veselība sistēmai

Saskaņā ar E-veselība mājas lapā pieejamo informāciju - no 2018. gada 1. janvāra valsts E-veselības sistēmas lietošana ārstniecības iestādēm un aptiekām ir obligāta – darbnespējas lapu un valsts kompensējamo medikamentu recepšu aprīte ir tikai elektroniska⁸. Atbilstoši MK noteikumiem, sākot no 2018. gada 1. janvāra ārstniecības iestādēm E-veselības sistēmā jāizsniedz arī izraksti – epikrīzes un vizuālās diagnostikas izmeklējumu apraksti (attiecas uz stacionārās veselības aprūpes pakalpojumiem). No 2017.gada 1. jūlija ārstniecības personām ir jāievada pacienta veselības pamatdati jeb informācija par pacientam diagnosticētajām alerģijām, hroniskām slimībām, veiktajām ķirurģiskajām operācijām un regulāri lietotajām zālēm.

E-veselības sistēmas darbību regulē 2014. gada 11. marta Ministru kabineta noteikumi Nr.134 "Noteikumi par vienotās veselības nozares elektroniskās informācijas sistēmu"⁹. Saskaņā ar noteikumiem ārstniecības iestādēm ir pienākums tiešsaistē sniegt veselības informācijas sistēmai (1.slimnīca nosūta informāciju par valsts apmaksātiem dienas stacionāra pakalpojumiem):

- no 2016. gada 1. decembra – šo noteikumu 11.4.5. apakšpunktā norādītos datus;
- no 2018. gada 1. janvāra, piemēram, – pacienta datus (p.11.4.1.), darbnespējas lapas (p.11.4.3.), datus par ārstniecības iestādi (p.11.4.6.), narkoloģiskā pacienta karte un rezultāta izvērtējums (p.11.4.8., 11.4.9. (11.pielikums) un citus datus, tai skaitā datus, izrakstot zāles, kuru iegādes izdevumus pacientam daļēji vai pilnībā kompensē no valsts budžeta līdzekļiem.

1.slimnīcas ārsti nodrošina datus šādai e-veselība funkcionalitātei: e-recepte un e-darbnespējas lapas, kā arī tiek veikti ieraksti sistēmā PREDA, kas iekļauj ar noteiktām slimībām slimojošu pacientu reģistru.

8 <https://www.eveseliba.gov.lv/sakums/about-portal>

9 <https://likumi.lv/ta/id/264943-noteikumi-par-vienoto-veselibas-nozares-elektronisko-informacijas-sistemu>

Ārpakalpojumu nodrošinātāji

1.slimnīcai ir noslēgti līgumi ar ārpakalpojumu sniedzējiem, lai nodrošinātu ārstniecības procesā nepieciešamo atbalstu. Līgumā norādītas vienības cenas un NVD pakalpojuma kods.

Zāļu aprites kārtība

1.slimnīcā zāļu aprite notiek saskaņā ar Zāļu aprites noteikumiem (Nr.N-15/010). 1.slimnīcā ir izstrādāts un regulāri tiek aktualizētas 5 dienu zāļu normas ārstnieciskās struktūrvienībās.

Kvalitātes vadības sistēma

1.slimnīcai ir izstrādāti iekšējie normatīvie akti gan attiecībā uz pamatdarbību, gan atbalsta funkcijām. Visi izstrādātie noteikumi ir atbilstoši numurēti un norādīts dokumenta apstiprinātājs. Kā, piemēram, IKN – 1/01 "Iekšējās kārtības noteikumi hronisko slimnieku īslaicīgās aprūpes nodaļā", INA-1/05 "Iekšējais normatīvais akts iekšējo dokumentu vadība", N-5/02 "Noteikumi, Informācijas sistēmu darbības atjaunošanas plāns".

1.slimnīca strādā pie kvalitātes vadības standarta veselības aprūpes iestādēm ieviešanas un 2020.gadā tiek plānots sertificēt 1.slimnīcas kvalitātes vadības sistēmu atbilstoši DNV-DS-HC102 standarta prasībām. Sistēmas sertifikācija paredz arī sistēmas sertifikāciju atbilstoši ISO standarta prasībām, kas tiek plānota 2021. gadā.

1.slimnīcas paveiktais

1.slimnīca ir izstrādājusi **vidēja termiņa attīstības stratēģiju** 2015.-2019.gadam un strādā pie jaunas vidēja termiņa stratēģijas izstrādes. Stratēģijā noteikto mērķu izpilde tiek apsekota ar ikgadējiem darbības plāniem un pusgada atskaitēm.

1.slimnīca strādā pie E-veselības ieviešanas un pilnībā tiek nodrošināta normatīvos aktos noteikto šādu E-veselības komponentu izmantošana: e-receptes un e-darba nespējas lapas, kā arī dati par pacientiem ar noteiktām saslimšanām. Tiek izmantotas citas IT sistēmas, lai optimizētu 1.slimnīcas darbu un nodrošinātu nepieciešamās kontroles attiecībā uz sniegto pakalpojumu uzskaiti.

1.slimnīca ir nodrošinājusi nepieciešamo **laboratorijas pakalpojumu sniegšanu** 1.slimnīcas telpās, tādējādi nodrošinot vienotu un ērtu pakalpojumu kopumu klientiem 1.slimnīcas telpās.

1.slimnīca ir veikusi **ievērojamas investīcijas pakalpojumu sniegšanā izmantotajā infrastruktūrā**, lai nodrošinātu augstas kvalitātes un modernus veselības aprūpes pakalpojumus.

Slimnīcā daudz tiek darīts, lai **dokumentētu visus galvenos darbības procesus**, tādējādi nodrošinot vienādu kvalitāti visiem veselības aprūpes pakalpojumiem.

Nākotnes iespējas

1.slimnīcas atskaitē par vidēja termiņa stratēģijas izpildi **nav iekļauta informācija par sociālās aprūpes pakalpojumu sniegšanu**, kas ir svarīga 1.slimnīcas sociālā funkcija. Vienlaikus jāatzīmē, ka attiecībā uz sociālo pakalpojumu izpildi tiek sagatavotas ikmēneša atskaites RD.

E-veselība ir svarīga komponente, lai uzlabotu veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu, nodrošinātu informācijas apmaiņu un optimizētu veselības pakalpojumu nodrošināšanas procesu. Datu nodošanas E-veselības sistēmai ieviešana 1.slimnīcā netiek uzraudzīta no RD puses un netiek iekļauta vidēja termiņa darbības stratēģijas ieviešanas prioritātēs un atskaitēs.

NVD E-veselības ieviešana un pacientu datu uzkrāšana sistēmā ir svarīga komponente, lai nodrošinātu ātrāku un efektīvu veselības aprūpes procesu, tai skaitā operatīvu un aktuālu informāciju par pacientu, tādēļ būtu svarīgi **turpināt** datu apmaiņu par pacientiem veiktajām manipulācijām (gan valsts apmaksātām, gan pacienta apmaksātām).

Ieteikums izstrādāt papildus kontroles procedūras par zāļu izmantošanu nodaļās, lai norakstīšana nenotiktu tikai pēc fakta, ka zāles ir izņemtas no nodaļas noliktavas, bet arī nodrošināta **informācija par konkrētā medikamenta izlietojumu konkrētam pacientam**. Šāda papildus kontroles procedūra būtu nepieciešama arī, ņemot vērā relatīvi lielo zāļu izdevumu proporciju attiecībā pret visiem 1.slim-

nīcas neto ieņēmumiem, apmēram 11%. Poliklīniku zāļu izmaksas ir apmēram 8 % no neto ieņēmumiem, bet slimnīcās līdz 36%, piemēram, Austrumu slimnīcā tie ir 28%. 1.slimnīcai ir gan poliklīnika, gan dienas stacionārs, stacionārs un zobārstniecība, kur ir lielas izmaksas materiāliem.

2.3. Rīgas domes deleģētie uzdevumi un nodrošinātā infrastruktūra

Rīgas domes stratēģija

Likuma „Par pašvaldībām” 15. panta pirmās daļas 6. un 7. punktā noteikts, ka pašvaldības autonomās funkcijas ir **nodrošināt veselības aprūpes pieejamību** (6.punkts), veicināt iedzīvotāju veselīgu dzīvesveidu un sportu, kā arī nodrošināt iedzīvotājiem sociālo palīdzību (sociālo aprūpi) (7.punkts).

Saskaņā ar **Rīgas pilsētas pašvaldības Sabiedrības veselības stratēģiju**¹⁰ “Veselīgs rīdiniēks - veselā Rīgā” 2012.-2021.gadam, kas apstiprināta 15.05.2012. ar RD lēmumu Nr. 4649, pasākumi galvenokārt plānoti veselīga dzīves stila popularizēšanai. Detalizēta RD sabiedrības veselības stratēģijas analīze nebija iekļauta izvērtējuma sfērā.

Konkurences likuma¹¹ 11.pants nosaka konkurenci ierobežojošas darbības, kas attiecas uz aizliegtām vienošanām un 13.pants par dominējošā stāvokļa izmantošanu. 1.slimnīcai nav dominējošs stāvoklis attiecībā uz veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanu Rīgā, jo ir arī citi lieli veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēji un izvērtējuma ietvaros netika iegūta informācija, ka 1.slimnīcai būtu aizliegtas vienošanās ar citiem veselības aprūpes pakalpojumu sniedzējiem. Saskaņā ar Konkurences likuma 14.pantu Konkurences padome nevar uzlikt tādu tiesisku pienākumu, kas padara neiespējamu valsts pārvaldes uzdevumu, kā arī pašvaldības autonomo funkciju un pašvaldībai deleģēto pārvaldes uzdevumu izpildi.

RD deleģētie uzdevumi veselības aprūpes jomā

Saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma¹² 40.pantu publiska persona var deleģēt privātpersonai un citai publiskai personai pārvaldes uzdevumu, ja pilnvarotā persona attiecīgo uzdevumu var veikt efektīvāk. Saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 41.pantu, deleģējot pārvaldes uzdevumus, par funkcijas izpildi kopumā atbild attiecīgā publiskā persona.

Ārstniecības likuma 54. panta pirmā daļa nosaka, ka ārstniecības iestādi var izveidot valsts institūcijas, pašvaldības, fiziskās vai juridiskās personas. Atbilstoši minētā likuma 1. panta 3. punktam ārstniecības iestādes ir ārstu prakses, valsts un pašvaldību iestādes, saimnieciskās darbības veicēji un komercsabiedrības, kas reģistrētas ārstniecības iestāžu reģistrā, atbilst normatīvajos aktos noteiktajām obligātajām prasībām ārstniecības iestādēm un to struktūrvienībām un nodrošina ārstniecības pakalpojumus.

Saskaņā ar RD 2011. gada 1. marta saistošo noteikumu Nr. 114 „Rīgas pilsētas pašvaldības nolikums” 3. pielikuma 8. punktu Sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Rīgas 1. slimnīca” ir izveidota Pašvaldības funkcijas (uzdevuma) – veselības aprūpes pieejamības nodrošināšana un iedzīvotāju veselīga dzīvesveida veicināšana – izpildes nodrošināšanai. Atbilstoši RD2011. gada 7. jūnija lēmumam Nr. 3277 „Par pārvaldes uzdevumu deleģēšanu veselības aprūpes jomā” Pašvaldība ar 1.slimnīcu ir noslēgusi deleģēšanas līgumu, deleģējot Pašvaldībai noteiktajā veselības aprūpes pieejamības nodrošināšanas un iedzīvotāju veselīga dzīvesveida veicināšanas funkcijā ietilpstošo pārvaldes uzdevumu izpildi līgumā noteiktajā kārtībā un apjomā.

Saskaņā ar RD 2011.gada 1.marta saistošo noteikumu Nr.114¹³ „Rīgas pilsētas pašvaldības nolikums” 3.pielikuma 8.punktu **“Rīgas 1. slimnīca sniedz ambulatoros un plānveida stacionāros veselības aprūpes pakalpojumus un īslaicīgas sociālās aprūpes pakalpojumus Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā un veicina Rīgas pilsētas iedzīvotāju veselīgu dzīvesveidu, veicot komercdarbību stratēģiski svarīgā nozarē, kurā tirgus tikai daļēji ir spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu”**.

10 <http://www.ld.riga.lv/files/Dazadi%20dokumenti/strategija.pdf>

11 <https://likumi.lv/ta/id/54890-konkurences-likums>

12 <https://likumi.lv/doc.php?id=63545>

13 <https://likumi.lv/ta/id/227996-rigas-pilsetas-pasvaldibas-nolikums>

Atbilstoši RD 2016.gada 17.maija lēmumam Nr.3762 „Par pārvaldes uzdevumu deleģēšanas līgumu noslēgšanu ar Rīgas pilsētas pašvaldības veselības aprūpes kapitālsabiedrībām” pašvaldībai ar minētajām pašvaldības kapitālsabiedrībām līdz 2021.gada 7.jūlijam ir noslēgti deleģēšanas līgumi, deleģējot kapitālsabiedrībām pašvaldībai noteiktajā veselības aprūpes pieejamības nodrošināšanas un iedzīvotāju veselīga dzīvesveida veicināšanas funkcijā ietilpstošo pārvaldes uzdevumu izpildi līgumā noteiktajā kārtībā un apjomā. 14.06.2016 RD noslēdza pārvaldes uzdevumu deleģēšanas līgumu ar SIA “Rīgas 1.slimnīca”. Līgums stājās spēkā 08.07.2016 un ir spēkā uz 5 gadiem. Tabulā zemāk sniegta informācija par RD deleģētajiem uzdevumiem un to faktisko izpildi. Informācija par faktisko izpildi iekļauta, pamatojoties uz intervijām ar 1. slimnīcas darbiniekiem un dokumentu analīzi.

RD deleģētais uzdevums	Faktiskā izpilde
Ģimenes ārstu un ārstu speciālistu pakalpojumi	1.slimnīca nodrošina ģimenes ārstu pakalpojumus: slimnīca nodarbina 4 ģimenes ārstus un iznomā telpas 16 ģimenes ārstu praksēm 1.slimnīca nodrošina ārstu speciālistu pakalpojumus
Diagnostiskie izmeklējumi, tai skaitā daudzslāņu datortomogrāfija, kodolmagnētiskā rezonanse, koronogrāfija	1.slimnīca nodrošina ļoti plašu diagnostisko izmeklējumu klāstu (47 pakalpojumu veidi), tai skaitā kodolmagnētiskā rezonanse, datortomogrāfija un koronogrāfija
Rehabilitācijas pakalpojumi un fizikālās medicīnas pakalpojumi, tai skaitā ūdensdziedniecība	1.slimnīca nodrošina fizikālās medicīnas un rehabilitācijas pakalpojumus Slimnīca nodrošina dažādus ūdensdziedniecības pakalpojumus
Vēža skrīningizmeklējumi	Slimnīca veic dzemdes kakla vēža profilaktiskās pārbaudes ¹⁴ , slimnīca nodrošina speciālistu un izmeklējumu pieejamību “zaļā koridora” ietvaros
Obligātās veselības pārbaudes un profilaktiskās apskates	Obligātās veselības pārbaudes pakalpojumi ¹⁵ tiek sniegti Arodveselības nodaļā, kas ir izvietota 22. korpusā
Vakcinācija	Slimnīca nodrošina vakcināciju Rīgas 1. slimnīcā piedāvā sezonālās vakcīnas ¹⁶ : gripas vakcīnas; ērcu encefalīta vakcīnas
Medicīniskās komisijas	Slimnīca nodrošina šādus medicīnas komisijas pakalpojumus ¹⁷ : Obligātās veselības pārbaudes autovadītāja tiesību saņemšanai vai pagarināšanai, ieroču nēsāšanas un uzglabāšanas atļaujas saņemšanai, pakalpojumu komplekti veselības pārbaudei (Check up)
Stomu slimnieku aprūpe	1.slimnīca nodrošina stomu slimnieku aprūpi
Plānveida dienas stacionāra un stacionāra pakalpojumi	1.slimnīca nodrošina dienas stacionāra pakalpojumus 1.slimnīca nodrošina maksas stacionāra pakalpojumus , bet valsts neslēdz līgumu par stacionāriem pakalpojumiem ar Slimnīcu
Diennakts īslaicīgās sociālās aprūpes pakalpojumi un ar tiem saistītais sociālais darbs	Īslaicīgās sociālās aprūpes nodaļa nodrošina diennakts īslaicīgās sociālās aprūpes pakalpojumus
Veicināt iedzīvotāju veselīgu dzīves veidu	Slimnīcas speciālisti, sadarbojoties ar masu medijiem, regulāri sniedz ārstu - speciālistu atbildes uz pacientiem interesējošiem jautājumiem, kā arī sniedz informāciju par veselības veicināšanas iespējām. Piemēram, informatīvas kampaņas par imunitātes stiprināšanu un elpošanas ceļu slimību profilaksi, par gripas pretepidēmijas pasākumiem, kā arī sniedza vairāku ārstu speciālistu, fizioterapeitu un uztura speciālistu ieteikumus veselīgam dzīvesveidam.

14 <http://www.vmnvd.gov.lv/lv/veselibas-aprupes-pakalpojumi/veza-savlaicigas-atklanas-programma/arstniecibas-iestazu-saraksts>

15 <https://www.1slimnica.lv/lv/pakalpojumi/veselibas-parbaudes/obligatas-veselibas-parbaudes>

16 <https://www.1slimnica.lv/lv/pakalpojumi/vakcinacija>

17 <https://www.1slimnica.lv/lv/pakalpojumi/veselibas-parbaudes/obligatas-veselibas-parbaudes>

Nodrošināt informācijas pieejamību	Informācija 1.slimnīcas mājas lapā ne vienmēr tiek atspoguļota viegli uztveramā veidā, piemēram, izvēloties izvēlni, speciālisti tiek rādīti kā alfabēta burti un pēc tālākas izvēlnes tiek rādīta daļa no burtiem Informācija ir pieejama mājas lapā, bet, tā kā piedāvātais pakalpojumu klāsts ir ļoti plašs, ne vienmēr ir viegli atrast tieši vajadzīgo info.
---	--

Saskaņā ar pārvaldes uzdevumu deleģēšanas līgumu deleģēto uzdevumu izpildes kvalitāti RD novērtē pēc kritērijiem, kas iekļauti tabulā zemāk. Faktuālā informācija iekļauta saskaņā ar atskaiti par RD deleģētiem uzdevumiem par 2019.gada 6 mēnešiem (Excel tabula – investīcijas, finanses un sūdzības).

Kvalitātes kritērijs	Faktiskā izpilde
Pieejamo pakalpojumu daudzveidība	Ar katru gadu pieaug pieejamo specialitāšu un izmeklējuma veidu skaits, bet pieejamo pakalpojumu skaits netiek atskaitē iekļauts kā rezultatīvais rādītājs
Sniegto pakalpojumu skaits pa pakalpojuma veidiem	Ar katru gadu pieaug sniegto pakalpojumu skaits, valsts apmaksāto pakalpojumu skaitu pieaugumu nosaka valsts finansējuma pieaugums, savukārt maksas pakalpojumu skaita pieaugumu nosaka pacientu pieprasījuma pieaugums
Veiktie pasākumi veselības aprūpes kvalitātes un pieejamības uzlabošanai	Atskaites sadaļā par veiktajām investīcijām ir iekļauta informācija par ieguldījumiem pakalpojumu kvalitātes un pieejamības uzlabošanai
Investīciju plāna izpilde	Norādīts finansējuma apjoms, kas raksturo 1.slimnīcas investīciju plāna izpildi pamatlīdzekļu un citu aktīvu iegādei no 1.slimnīcas līdzekļiem
Izstrādāto un realizēto Pašvaldības investīciju un ES fondu finansēto investīciju projektu skaits un finansējuma apjoms	Atskaitē iekļauta aile, bet faktiskās vērtības - nulle
Informācijas par sabiedrības sniegtajiem pakalpojumiem pieejamība	Informācija par 1.slimnīcas sniegtajiem pakalpojumiem ir pieejama 1.slimnīcas mājas lapā, bet šāda Informācija netiek iekļauta atskaitēs RD
Saistībā ar uzdevumu izpildi saņemto sūdzību skaits	Iekļauta informācija par saņemtajām sūdzībām
Klientu apmierinātības aptauju rezultāti	1.slimnīcā tiek veiktas klientu apmierinātības aptaujas, bet Informācija par to rezultātiem netiek iekļauta atskaitēs RD
Sabiedrības stratēģijā noteikto uzdevumu izpilde	Informācija netiek iekļauta atskaitēs Informācija par kārtējā gada stratēģijā noteikto mērķu izpildi tiek apkopota reizi gadā un tiek izskatīta dalībnieku sapulcē kopā ar gada pārskatu

RD deleģētie sociālie pakalpojumi

Saskaņā ar RD un 1.slimnīcas 14.06.2016 noslēgto pārvaldes uzdevumu deleģēšanas līguma Nr.RD-16-368 punktiem 1.1.2 un 5.1.5.2. apakšpunktiem, RD deleģē 1.slimnīcai noteiktus sociālās aprūpes pakalpojumus. Pakalpojumu klientam piešķir ar RD lēmumu par īslaicīgās sociālās aprūpes pakalpojumu. Noslēdzot deleģēšanas līgumu, pašvaldība papildus ir nodevusi 1. slimnīcai pārvaldes uzdevuma izpildi, nodrošinot daļu no **pašvaldības publiskās funkcijas** – nodrošināt sociālā darba pakalpojuma sniegšanu ārstniecības iestādē. Šo pašvaldības pārvaldes uzdevumu 1. slimnīca izpilda saskaņā ar noslēgto līgumu ar RD Labklājības departamentu.

Saskaņā ar MK 27.05.2003 noteikumiem Nr. 275 "Sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu samaksas kārtība un kārtība, kādā pakalpojuma izmaksas tiek segtas no pašvaldību budžeta" RD izmaksā 1.slimnīcai saistībā ar sociālo pakalpojumu pirkšanu.

20.12.2018 RD līgums ar Slimnīcu par deleģētā pārvaldes uzdevuma finansēšanas kārtību nosaka, kā RD finansē deleģēšanas līguma 1.1.2 apakšpunktā noteiktos uzdevumus. Pakalpojums tiek sniegts 1.slimnīcas telpās hronisko slimnieku īslaicīgai aprūpei. Kopējais finansējums nepārsniedz 798 842 EUR un 23 EUR par vienu gultas dienu. Saskaņā ar noslēgtiem līguma grozījumiem 2019.gada aprīlī

finansējums nepārsniedz 877 217 EUR un 26 EUR par vienu gultas dienu. Saskaņā ar līgumu atskaites par sniegtajiem pakalpojumiem tiek iesniegtas katru mēnesi par iepriekšējā mēnesī sniegtajiem pakalpojumiem. Finansēšanas līgumi katru gadu tiek pārslēgti, jo mainās gan finansējuma apjoms, gan atskaites formas.

Pakalpojumi Rīgas kartes īpašniekiem

Saskaņā ar 1. slimnīcas valdes lēmumu atsevišķiem pakalpojumiem tiek piešķirtas atlaides Rīgas kartes īpašniekiem. Rīgas kartes piedāvāto atlaižu izmantošana ar katru gadu pieaug, un pamatā atlaides izmanto operācijām, kur apmaksājamā pakalpojuma summa ir liela. 1. slimnīcas sniegto pakalpojumu cenas ir 1. slimnīcas kompetencē, tādēļ arī lēmums par atlaižu piešķiršanu ir 1. slimnīcas valdes kompetencē.

Rīgas domes nodrošinātā infrastruktūra

RD Īpašuma departaments un RD Labklājības departaments 18.09.2009 noslēdza nekustamā īpašuma lietošanas un apsaimniekošanas līgumu ar 1. slimnīcu par nekustamo īpašumu Bruņinieku ielā 5. Saskaņā ar nekustamā īpašuma lietošanas un apsaimniekošanas līgumu RD ir nodevusi 1. slimnīcai izmantošanai vairākas ēkas un zemi 7 ha Rīgā, Bruņinieku ielā 5, Rīgā. Kopējā ēku platība ir 34,287 m².

Investīcijas 1. slimnīcas infrastruktūrā 2011.-2014. gads

Saskaņā ar 1. slimnīcas stratēģijā iekļauto informāciju laika posmā no 2011. gada līdz 2014. gadam 1. slimnīcas infrastruktūras attīstībā veiktas ievērojamas investīcijas.

Zemāk sniegts uzskaitījums par galvenajām veiktajām investīcijām, bet šo investīciju detalizēta analīze un pārbaude nav iekļauta izvērtējuma tvērumā.

- **2012. gadā vasarā** tika pabeigta 1. slimnīcas **17. korpusa renovācija** - sociālās aprūpes nodaļas, oftalmoloģijas (acu) nodaļa ar divām specializētām acu operāciju zālēm, otolaringoloģijas (LOR) nodaļa ar operāciju zāli.

- **2012. gadā ERAF projekta ietvaros** - neatliekamā medicīniskā dienesta telpu renovācija, angiokardiogrāfijas kabineta, uzņemšanas nodaļas, kā arī 1 terapijas un 1 ķirurģijas dienas stacionāru nodaļu renovāciju.

- **2012. gada decembrī** atklāja pilnībā rekonstruēto 1. korpusu, kur izvietota **poliklīnika "Bruņinieku"**, kurai tika veikta korpusa fasādes un iekštelpu rekonstrukcija.

- **2013. gada oktobrī** atklāja restaurēto 23. korpusu „**Šarlotes poliklīniku**”. Agrākā stacionārās nodaļas ēka ar ko-

pējo platību 2304 kvadrātmetri ir pārveidota par veselības centru, kur pieejamas ģimenes ārstu prakses, speciālistu konsultācijas, stomatoloģijas, rehabilitācijas un ūdensdziedniecības pakalpojumi.

- **2014. gada sākumā tika pabeigta 22. korpusa renovācija** - ģimenes ārstu prakses. Ēkā ir atsevišķa reģistratūra, ģimenes ārstu kabineti ar blakus esošiem medmāsiņu kabinetiem, procedūru kabineti, telpa māmiņām ar bērniem.
- **2014. gada septembrī** Rīgas 1. slimnīcā atklāja **mūsdienīgāko operāciju bloku Latvijā**.
- **2014. gadā** realizēts Klimatu pārmaiņu finanšu instrumenta (KPMF) daļēji finansētais projekts „Kompleksi risinājumi siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšanai Rīgas pašvaldības SIA "Rīgas 1. slimnīca" ēkās.

Plānotās investīcijas 1. slimnīcas infrastruktūrā 2020.-2024. gads

1. slimnīcas vidējā termiņa darbības stratēģijās 2020.-2024. gadam projektā tiek plānotas RD investīcijas (izskatīs 2020. gada 1. ceturksnī) 1. slimnīcas infrastruktūrā un medicīnisko tehnoloģiju attīstībā, tai skaitā:

- 17.korpusa renovācijai, lai pielāgotu telpas jaunā operāciju bloka ar intensīvo terapiju un ķirurģisko nodaļu renovācija centra izveidošanai;
- 24.korpusa renovācijā, lai izveidotu integrētās aprūpes modeļu prakšu vietas;
- 26.korpusa renovācijā, lai izveidotu darbinieku bērnu pieskatīšanas istabu.

RD nodrošinātās infrastruktūras iznomāšana

Saskaņā ar RD Īpašuma departamenta, RD Labklājības departamenta un 1. slimnīcas 18.09.2009 noslēgto līgumu par nekustamā īpašuma lietošanu un apsaimniekošanu Bruņinieku ielā 5, Rīgā, 1. slimnīca drīkst neizmantojamā īpašuma daļu iznomāt, bet nomas līgums nevar būt ilgāks par 10 gadiem (līguma grozījumi 2010.gadā).

1.slimnīca iznomā daļu no telpām un atsevišķos gadījumos nomnieki ilgtermiņā sadarbojas ar 1. slimnīcu (nomas līguma termiņi tiek saskaņoti ar RD un atbilst RD saistošiem noteikumiem). Piemēram, 1. slimnīcas vidēja termiņa stratēģijā 2015. -2019.gadam jau tika iekļautas dažādas nomnieku kategorijas.

Kopumā tiek iznomāti vairāk nekā 5600 m² jeb vismaz 16 % no visām telpām. Lielākā daļa nomas līgumu beidzas 31.12.2021.

Konkurences padomes ziņojums

Izvērtējumā tika ņemts vērā Konkurences padomes "Medicīnas pakalpojuma tirgus uzraudzības" noslēguma ziņojums¹⁸, lai izvērtētu RD daļību veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanā.

Kopsavilkums par RD deleģētajām funkcijām un līdzdarbības pamatojums

Detalizēta analīze par katru no 1. slimnīcas galvenajiem darbības veidiem, iekļaujot RD līdzdarbības pamatojumu un lietderību, ir iekļauta tabulā zemāk.

Slimnīcas darbības veids	Līdzdarbības pamatojums un lietderība, regulējuma tiesiskums, efektīvākais risinājums, ietekme uz konkurenci
Primārā veselības aprūpe	<p>1.slimnīca nodrošina gan valsts apmaksātos, gan maksas pakalpojumus un ambulatoro pakalpojumu segmentā konkurē ar privāto segmentu. Vienlaikus jāņem vērā, ka, iznomājot telpas ģimenes ārstiem, 1. slimnīca nodrošina pakalpojumu pieejamību Rīgas iedzīvotājiem Rīgas centrā, izmantojot telpas un infrastruktūru, kas atbilst atbilstošam pakalpojumu līmenim.</p> <p>Papildus jāņem vērā, ka ambulatoro pakalpojumu sniedzēji nodrošina nepieciešamo klientu plūsmu sekundāro veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanai un Rīgas iedzīvotājiem tiek nodrošināti kompleksi veselības aprūpes pakalpojumi 1.slimnīcas telpās.</p>
Sekundārā veselības aprūpe	<p>1.slimnīca nodrošina plašu sekundārās veselības aprūpes pakalpojumu klāstu, kas ir gan valsts apmaksāti, gan maksas pakalpojumi, tādējādi nodrošinot kvalitatīvas veselības aprūpes pakalpojumus Rīgas centra un citu rajonu iedzīvotājiem.</p> <p>RD ir veikusi ievērojamas investīcijas, lai nodrošinātu atbilstošu infrastruktūru pakalpojumu sniegšanai un esošās kārtības maiņa prasītu būtiskas izmaiņas veselības aprūpes nodrošināšanā. Ņemot vērā ievērojamo sniegto pakalpojumu apjomu, Rīgas centrā nebūtu viegli ātri izveidot citu veselības aprūpes nodrošinātāju.</p> <p>Vienlaikus jāatzīmē, ka RD nav vienāda pieeja attiecībā uz veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanu dažādos Rīgas rajonos un veikto investīciju apjomu. Tāpat nav pieejami aprēķini par veikto investīciju atdevi.</p>
Rehabilitācijas pakalpojumi	<p>1.slimnīca nodrošina rehabilitācijas pakalpojumus, kas ir gan valsts apmaksāti, gan maksas pakalpojumi, tādējādi nodrošinot kvalitatīvus rehabilitācijas pakalpojumus Rīgas centra un citu Rīgas rajonu iedzīvotājiem.</p> <p>Ņemot vērā ievērojamo sniegto pakalpojumu skaitu Rīgas centrā, nebūtu viegli ātri izveidot citu veselības aprūpes nodrošinātāju.</p>

Dienas stacionārs un maksas stacionārā veselības aprūpe	1.slimnīca nodrošina gan dienas stacionāra pakalpojumus, kas pamatā ir valsts apmaksāti pakalpojumi, un ir veikusi būtiskas investīcijas pakalpojumu nodrošināšanā (attiecībā uz maksas stacionāriem pakalpojumiem). Esošās kārtības maiņa prasītu ļoti būtiskas izmaiņas veselības aprūpes nodrošināšanā, kā arī nebūtu viegli ātri nodrošināt privāta pakalpojuma sniedzēja nodrošinātos pakalpojumus.
Diagnostikas izmeklējumi	1.slimnīca nodrošina plašu diagnostikas izmeklējumu pakalpojumu klāstu, kas pamatā ir valsts apmaksāti, tādējādi nodrošinot kvalitatīvas veselības aprūpes pakalpojumus Rīgas centra un citu Rīgas rajonu iedzīvotājiem. RD ir veikusi ievērojamas investīcijas, lai nodrošinātu atbilstošu infrastruktūru pakalpojumu sniegšanai un esošās kārtības maiņa prasītu būtiskas izmaiņas veselības aprūpes nodrošināšanā. Ņemot vērā ievērojamo sniegto pakalpojumu skaitu, Rīgas centrā nebūtu viegli ātri izveidot citu veselības aprūpes nodrošinātāju.
Fizikālā medicīna	Fizikālās medicīnas jomā 1.slimnīca konkurē ar privāto sektoru. Pamatojums pakalpojuma nodrošināšanai ir kompleksas veselības aprūpes pakalpojumu pieejamība vienā vietā 1.slimnīcā, kā arī no maksas pakalpojuma iegūtos līdzekļu izmantošana investīciju atmaksai.
Stomu aprūpes kabinets	Stomu aprūpes pakalpojumi ir valsts apmaksāti, un 1.slimnīcai ir nepieciešamā infrastruktūra, lai nodrošinātu pakalpojumu sniegšanu atbilstošā kvalitātē.
Sociālās aprūpes pakalpojumi	Sociālās aprūpes pakalpojumu nodrošināšana ir viens no RD uzdevumiem un RD ir deleģējusi šo pakalpojumu sniegt 1. slimnīcai ar nepieciešamo kompetenci un infrastruktūru sociālo pakalpojumu sniegšanai.

OECD vadlīnijas

Health at a Glance 2019: OECD Indicators

Saskaņā ar OECD ziņojumu "Health at a Glance 2019: OECD indicators"¹⁹ veselības aprūpes sistēmu kopumā raksturo 3 indikatoru kategorijas – aprūpes pieejamība, aprūpes kvalitāte, veselības aprūpes resursi:

	Indikators	Mērvienība
Aprūpes pieejamība	Iedzīvotāju sociālā nodrošinātība	Iedzīvotāji, kam pieejami pamatpakalpojumi (iedzīvotāju skaits, %)
	Finanšu aizsardzība	Izdevumi, uz kuriem attiecas priekšapmaksā (%) no kopējiem izdevumiem)
	Pakalpojuma nodrošinājums, primārā aprūpe	Nepieciešamās ārsta vizītes iespējamība (iedzīvotāju skaits vecumā no 15 gadiem, %)
	Pakalpojuma nodrošinājums, preventīvā aprūpe	Dzemdības kakla vēža skrīninga iespējamība (iedzīvotāju skaits vecumā no 15 gadiem, %)
Aprūpes kvalitāte	Droša zāļu izrakstīšana	Izrakstītās antibiotikas (noteiktā dienas deva 1000 cilvēkiem)
	Efektīva primārā aprūpe	Novēršama saslimstība ar astmu/HOPS (uz 100 000 cilvēku, standartizēts vecuma-dzimuma grupās)
	Efektīva sekundārā aprūpe	Nāve 30 dienas pēc akūta miokarda infarkta (uz 100 000 cilvēku, standartizēts vecuma-dzimuma grupās)
	Efektīva vēža aprūpe	Krūts vēža 5 gadu neto dzīvildze (5, vecuma standartizēts)
Veselības aprūpes resursi	Izdevumi veselībai	Uz vienu iedzīvotāju (ASV dolāri, pamatojoties uz pirktspējas paritāti)
	Veselības aprūpes izdevumi	% IKP
	Ārsti	Praktizējošo ārstu skaits (uz 1 000 cilvēkiem)
	Māsas	Praktizējošo māsu skaits (uz 1 000 cilvēkiem)

¹⁹ https://www.oecd-ilibrary.org/social-issues-migration-health/health-at-a-glance-2019_4dd50c09-en

1.slimnīcas paveiktais

RD un 1.slimnīca ir veikusi svarīgas investīcijas 1.slimnīcas infrastruktūrā, lai nodrošinātu ne tikai kvalitatīvus veselības aprūpes pakalpojumus, bet arī vidi, kurā pacientiem saņemt pakalpojumus. Kopējās veiktās investīcijas ir vairāk nekā 30 miljoni EUR apmērā un 1.slimnīcai ir plāns turpmākajiem gadiem, lai turpinātu attīstīt 1.slimnīcas telpu modernizāciju un veselības aprūpes pakalpojumu uzlabošanu un pilnveidošanu, izmantojot modernu mūsdienu prasībām atbilstošu tehniku.

1.slimnīca nodrošina **telpas citiem veselības aprūpes pakalpojumu sniedzējiem**, piemēram, ģimenes ārstiem, tādējādi nodrošinot Rīgas centra iedzīvotājiem veselības aprūpes pakalpojumus vienā kompleksā paketē.

RD deleģētās funkcijas ir atspoguļotas **RD deleģēšanas līgumā**, kas regulāri tiek pārskatīts, lai atspoguļotu aktuālās vajadzības attiecībā uz veselības aprūpes pakalpojumiem.

1.slimnīca nodrošina gan valsts apmaksātos, gan maksas veselības aprūpes pakalpojumus, tādējādi pēc iespējas efektīvāk izmantojot pieejamos resursus un nodrošinot veselības aprūpes pakalpojumus arī segmentos, kur privātie veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēji nav ieinteresēti sniegt pakalpojumus, piemēram, veselības aprūpes pakalpojumi bērniem.

Nākotnes iespējas

1.slimnīca nodrošina visus deleģējuma līgumā noteiktos pakalpojumus.

Saskaņā ar RD deleģēšanas līgumu 1.slimnīcai jāveicina **iedzīvotāju veselīgs dzīves veids**, bet 1.slimnīcas mājas lapā un atskaitēs nav informācijas par 1.slimnīcas aktivitātēm veselīga dzīves veida veicināšanā. 1.slimnīcas mājas lapa būtu jāuzlabo, **nodrošinot ērtāku informācijas iegūšanu** par speciālistiem, kā arī citu informāciju.

Saskaņā ar RD deleģēšanas līgumu **1.slimnīcai jāatskaitās RD** par pieejamo pakalpojumu daudzveidību, veiktiem pasākumiem veselības aprūpes kvalitātes un pieejamības uzlabošanā, informācija par sabiedrības sniegtajiem pakalpojumiem pieejamību, klientu apmierinātības aptauju rezultātiem un sabiedrības stratēģijā noteikto uzdevumu izpildi, bet šī informācija netiek iekļauta 1.slimnīcas pusgada atskaitēs RD. Atskaites tiek sagatavotas saskaņā ar RD izstrādāto formu un sniedz visu ar deleģējuma līgumu saistīto informāciju.

RD un 1.slimnīca ir veikusi nozīmīgas investīcijas (vairāk nekā 27 miljoni EUR) 1.slimnīcas infrastruktūrā, tai skaitā ārstniecības iekārtās, un plāno būtiski investēt arī nākotnē (vairāk nekā 20 miljoni EUR). Daļa no veiktajām investīcijām ir atspoguļotas RD bilancē un daļa 1.slimnīcas bilancē. Izskatīt iespēju, rēķinot investīciju atdevi un veselības aprūpes pakalpojumu pašizmaksu, **ņemt vērā kopējo investīciju apjomu (1.slimnīcas un RD veiktās investīcijas)**.

Izskatīt iespēju visām RD veselības aprūpes kapitālsabiedrībām nodrošināt vienādu pieeju attiecībā uz **Rīdzinieka kartes izmantošanu un piedāvātajām atlaidēm**.

1.slimnīca iznomā telpas ģimenes ārstiem (16 ģimenes ārsti), kā arī nodrošina ģimenes ārstu pakalpojumus (4 ģimenes ārsti), tādējādi iznomājot telpas veselības aprūpes nodrošinātājiem, kas **darbojas tajā pašā segmentā**. Telpas, kas atrodas Rīgas centrā un kurās ir veiktas ievērojamas investīcijas, tiek iznomātas par salīdzinoši zemu nomas maksu 1 – 4 EUR / m² (cena līdz 1 EUR/m² ir par koplietošanas telpām). Telpu iznomāšana citiem ģimenes ārstiem ir nepieciešama, lai nodrošinātu primārās veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību.

Ieguldījumu nomātos pamatlīdzekļos sastāvā ir identificēti uzlabojumi, kuri veikti vēl 2005. gadā, bet nav pilnībā amortizēti, kas nesaskan ar politiku, kura ir norādīta gada pārskatā par šo ieguldījumu norakstīšanu 10% apmērā gada ietvaros. Līdz 2010.gadam ieguldījumi tika norakstīti 20 gados.

Izskatīt iespēju RD izmantot daļu no **OECD ieteiktajiem indikatoriem** attiecībā uz veselības aprūpes pieejamības nodrošināšanu, un, pamatojoties uz pašvaldības noteiktajiem mērķiem, noteikt mērķus visām RD kapitālsabiedrībām. Deleģējot uzdevumu izpildi kapitālsabiedrībai, RD ir atbildīga par funkciju izpildi.

2.4. SIA "Rīgas 1. slimnīca" finanšu analīze

1. slimnīcas bilance

Apmēram puse no uzņēmuma aktīviem ir ieguldījumi pamatlīdzekļos, tai skaitā ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos (apmēram 1,8 miljoni EUR) un tehnoloģiskās iekārtās (apmēram 5,5 miljoni EUR). Uzņēmumam ir ievērojami naudas uzkrājumi (vairāk nekā 4 miljoni EUR) un uzkrātie ieņēmumi (apmēram 1,6 miljoni EUR). Uzņēmums pamatā tiek finansēts no pašu kapitāla, gan no pamatkapitāla (vairāk nekā 6,6 miljoni EUR), gan investējot uzņēmumā iepriekšējo gadu peļņu (vairāk nekā 3 miljoni EUR). 1. slimnīcas bilance ir atspoguļota tabulā zemāk.

	2017	2018	2019
AKTĪVS			
Ilgtermiņa ieguldījumi			
Nemateriālie ieguldījumi			
Attīstības izmaksas	2 664	1 492	578
Koncesijas, patenti, licences, preču zīmes un tamlīdzīgas tiesības	21 883	11 221	12 530
Nemateriālo ieguldījumu veidošana		6 000	6 000
Nemateriālie ieguldījumi kopā	24 547	24 713	19 108
Pamatlīdzekļi			
Nekustamie īpašumi:	6 876	6 185	5 493
a) zemesgabali, ēkas un inženierbūves			
Ilgtermiņa ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos	2 388 123	2 021 954	1 624 353
Tehnoloģiskās iekārtas un ierīces	5 494 526	5 945 145	5 196 317
Pārējie pamatlīdzekļi un inventārs	231 118	224 039	222 488
Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas		12 095	14 831
Pamatlīdzekļi kopā	8 120 643	8 209 418	7 063 482
Ilgtermiņa ieguldījumi kopā	8 145 190	8 234 131	7 082 590
Apdrošinātie līdzekļi			
Krājumi			
Izejvielas, pamatmateriāli un palīgmateriāli	386 672	426 159	412 898
Avansa maksājumi par krājumiem		1 477	2 117
Krājumi kopā	386 672	427 636	415 015
Debitori			
Pircēju un pasūtītāju parādi	81 955	152 649	81 187
Citi debitori	24 253	127 013	15 543
Nākamo periodu izmaksas	8 237	20 666	21 179
Uzkrātie ieņēmumi	451 139	540 557	536 391
Debitori kopā	565 584	840 885	654 300
Nauda	2 837 940	3 351 114	6 299 028
Apdrošinātie līdzekļi kopā	3 790 196	4 619 635	7 368 343
AKTĪVS KOPĀ	11 935 386	12 853 766	14 450 933
PASĪVS			
Pašu kapitāls			
Akciju vai daļu kapitāls (pamatkapitāls)	6 683 998	6 683 998	7 288 988
Rezerves:	737 581	737 581	737 581
d) pārējās rezerves			
Iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa vai nesegtie zaudējumi	2 010 752	2 202 285	3 131 325
Pārskata gada peļņa vai zaudējumi	191 433	929 140	1 039 902
Pašu kapitāls kopā	9 623 764	10 552 904	12 197 806
Kreditori			
Ilgtermiņa kreditori			
Nākamo periodu ieņēmumi	753 717	643 345	442 917
Ilgtermiņa kreditori kopā	753 717	643 345	442 917
Īstermiņa kreditori			
No pircējiem saņemtie avansi	9 686	10 498	13 817
Parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem	228 408	208 197	192 525
Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	319 459	359 886	396 333
Pārējie kreditori	390 864	447 520	502 263
Nākamo periodu ieņēmumi	194 517	213 048	211 040
Uzkrātās saistības	414 971	418 368	494 232
Īstermiņa kreditori kopā	1 557 905	1 657 511	1 810 210
Kreditori kopā	2 311 622	2 300 862	2 253 127

PASĪVS KOPĀ	11 935 386	12 853 766	14 450 933
--------------------	-------------------	-------------------	-------------------

1.slimnīcai ir ļoti labi finanšu rādītāji, kas attiecas uz uzņēmuma finansēšanu un naudas līdzekļu pieejamību. Galvenie uzņēmuma darbības rādītāji, pamatojoties uz bilances pozīciju analīzi, iekļauti zemāk (uz 31.12.2019):

Likviditāte = apgrozāmie līdzekļi / īstermiņa saistības = 4.07

Ātrā likviditātē = (apgrozāmie līdzekļi – krājumi) / īstermiņa saistības = 3.84

Naudas līdzekļi = nauda / īstermiņa saistības = 3.48

Parādu saistības = kreditori / aktīvs kopā = 0.16

Parādi pret pašu kapitālu = kreditori / pašu kapitāls = 0.18

1.slimnīcas finanšu uzskaitē tiek izmantots sistēmas Horizon finanšu pārvaldības modulis un personāla uzskaitē Horizon personāla vadības modulis. Papildus tiek izmantota elektroniskā dokumentu vadības sistēma.

Debitori

1.slimnīca veic parādu atgūšanu saskaņā ar 1.slimnīcas iekšējiem noteikumiem "SIA "Rīgas 1.slimnīca" debitoru parādu kontroles un atgūšanas kārtība". Uz izvērtējuma brīdi tiek ieviesti jauni risinājumi ar mērķi panākt pēc iespējas ātrāku parāda atgūšanu. Tiek īstenots automatizēto zvanu jeb robotzvanu risinājums, lai atgādinātu par parāda esamību. 1.slimnīca sadarbojas arī ar parādu atgūšanas uzņēmumu, kas veic parādu ārpusstiesas atgūšanu. Tabulā zemāk ir iekļauta veiktā debitoru parādu apmaksa.

Gads	Debitoriem izrakstītie rēķini (summa EUR)	Veiktā apmaksa %
2017	9 784 082	98,9
2018	11 645 621	99,3
2019 (9 mēneši)	10 151 860	97,6

Ieņēmumu un izdevumu pārskats

1. slimnīcas ieņēmumu un izdevumu faktiskā izpilde ir atspoguļota tabulā zemāk.

	2016 ²⁰	2017 ²¹	2018 ²²	2019
Neto apgrozījums	14 252 824	15 254 968	17 202 016	19 157 435
Pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas	(13 825 793)	(14 518 488)	(15 690 916)	(17 504 883)
Bruto peļņa vai zaudējumi	427 031	736 480	1 511 100	1 652 552
Administrācijas izmaksas	(488 793)	(567 348)	(577 637)	(575 127)
Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi	287 484	266 057	243 867	240 747
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	(192 192)	(280 815)	(241 735)	(278 270)
Pārējie procentu ieņēmumi un tamlīdzīgi ieņēmumi	3 878			
Procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas	(416)			
Pārskata perioda peļņa vai zaudējumi	37 002	154 374	935 595	1 039 902

Aktīvu apgrozījums = Neto apgrozījums / aktīvs kopā = 1,21

Peļņas rādītājs = peļņa / neto apgrozījums = 0,054

Kapitāla atdeve = peļņa / pašu kapitāls = 0,083

Finanšu analīzes veikšanai tika izmantota arī cita papildus finanšu informācija, tai skaitā ceturkšņa, pusgada, gada pārskati, kas pieejama 1. slimnīcas mājas lapā^{23 24 25} un informācija par saņemto valsts vai pašvaldības budžeta finansējumu un tā izlietojumu, kā arī veiktajām iemaksām valsts un pašvaldības

20 http://www.1slimnica.lv/sites/default/files/neauditets_2016g_parskats_ar_pazinojumu.pdf

21 <https://www.1slimnica.lv/sites/default/files/neauditets2017.pdf>

22 https://www.1slimnica.lv/sites/default/files/gp_2018_12men.pdf

23 https://www.1slimnica.lv/sites/default/files/vadibas_apliecinajums_2019_3men_2in1-1_1.pdf

24 https://www.1slimnica.lv/sites/default/files/ilovepdf_merged_0.pdf

25 https://www.1slimnica.lv/sites/default/files/gp_2018_12men.pdf

budžetā, kas iekļauta 1. slimnīcas mājas lapā^{26 27}. 1. slimnīca sagatavo ikmēneša budžetus un par faktisko izpildi atskaitās RD.

Lielākās 1. slimnīcas resursu kategorijas ir valsts apmaksātie veselības aprūpes pakalpojumi (NVD līgumu izpilde) un maksas pakalpojumi, tādēļ abu ieņēmumu kategoriju detalizēta analīze iekļauta zemāk.

No valsts budžeta apmaksāti veselības aprūpes pakalpojumi

Lai saņemtu veselības aprūpei paredzētos valsts budžeta līdzekļus par sniegtajiem ambulatorajiem veselības aprūpes pakalpojumiem, 1. slimnīca slēdz ikgadējos līgumus ar NVD.

MK 17.12.2013 noteikumi Nr. 1529²⁸ (spēkā līdz 28.08.2018) un MK 28.08.2018 noteikumi Nr. 555²⁹ "Veselības aprūpes pakalpojumu organizēšanas un samaksas kārtība" nosaka valsts pasūtījuma (kvotu) piešķiršanu primāro un sekundārās ambulatoriskās veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanai ārstniecības iestādēm, ja tās atbilst 2009. gada 20. janvāra MK noteikumiem Nr. 60 "Noteikumi par obligātajām prasībām ārstniecības iestādēm un to struktūrvienībām" un ir izturējušas NVD organizēto sekundāro veselības aprūpes pakalpojumu atlasī. Līgumā ar NVD noteikti medicīnas pakalpojumu veidi un apjoms, pakalpojumu apmaksas noteikumi, maksimālā pakalpojumu summa. Ņemot vērā valsts apmaksāto pakalpojumu ietekmi uz 1. slimnīcas peļņas un zaudējumu aprēķinu, NVD līgumu saistību izpilde ir ļoti svarīga, tādēļ arī viens no parametriem, kas tiek mērīts vidēja termiņa stratēģijas ieviešanā, ir NVD līguma saistību izpilde.

Kā viens no izaicinājumiem NVD līguma saistību izpildē ir nevienmērīga pakalpojumu pasūtījumu plūsma gada laikā ar augstāku pieprasījumu gada pēdējos mēnešos, kas apgrūtina vienmērīgu pakalpojumu nodrošināšanu. Tabulā zemāk iekļauta informācija par noslēgtiem līgumiem ar NVD.

Līguma Nr.	Sniedzamie pakalpojumi	Datumi
1-450-2019	Pārējie ambulatorie pakalpojumi, Invazīvā kardioloģija dienas stacionārā, Gastrointestinālās endoskopijas dienas stacionārā, Ginekoloģija dienas stacionārā, Ķirurģiskie pakalpojumi oftalmoloģijā dienas stacionārā, Otolarīngoloģija bērniem dienas stacionārā, Otolarīngoloģija pieaugušiem dienas stacionārā, Traumatoloģija, ortopēdija, rokas un rekonstruktīvā mikroķirurģija, plastiskā ķirurģija, Uroloģija dienas stacionārā, Vispārējie ķirurģiskie pakalpojumi dienas stacionārā, Neiroloģisko un iekšējo slimību ārstēšana dienas stacionārā, Datortomogrāfija, Endoskopija, Neuroelektrofizioloģiskie funkcionālie izmeklējumi, Rentgenoloģija, Ultrasonogrāfija, Elektrokardiogrāfija, pārējie sirds asinsvadu sistēmas funkcionālie izmeklējumi. Fizikālās medicīnas pakalpojumi Rehabilitācijas pakalpojumi Anestezioloģija, Dermatoveneroloģija, Endokrinoloģija, Gastroenteroloģija, Ginekoloģija, Interna medicīna, Kardioloģija, Ķirurģija, Neiroloģija, Oftalmoloģija, Otolarīngoloģija, Pulmonoloģija, Reimatoloģija, Traumatoloģija, Ortopēdija, Uroloģija, Stomas kabinets.	22.01.2019 - 31.12.2021
1-1177-2019	Zobu higiēna, Zobārstniecība, Protezēšana, Ortodontiskā ārstēšana	27.02.2019 - 31.12.2021
1-450-2019-1	Izmeklējumi un terapija Datortomogrāfija, Ultrasonogrāfija, Rentgenoloģija, Sirds asinsvadu sistēmas funkcionālie izmeklējumi (t.sk. elektrokardiogrāfija, citi sirds asinsvadu sistēmas	22.01.2019 - 31.12.2021

26 https://www.1slimnica.lv/sites/default/files/2018_valsts_un_pasvaldibas_budz.pdf

27 https://www.1slimnica.lv/sites/default/files/2018_iemaksas.pdf

28 <https://likumi.lv/doc.php?id=263457>

29 <https://likumi.lv/ta/id/301399>

	<p>funkcionālie izmeklējumi), Endoskopija, Neuroelektrofizioloģiskie funkcionālie izmeklējumi, Doplerogrāfija.</p> <p><u>Dienas stacionārā sniegtie pakalpojumi</u>, t.sk.:</p> <p>Invazīvā kardioloģija dienas stacionārā</p> <p>Ķirurģiskie pakalpojumi dienas stacionārā</p> <p>Uroloģija dienas stacionārā, Gastrointestinālās endoskopijas dienas stacionārā, Ginekoloģija dienas stacionārā, Otolaringoloģija bērniem dienas stacionārā, Otolaringoloģija pieaugušiem dienas stacionārā, Traumatoloģija, ortopēdija dienas stacionārā, Vispārējie ķirurģiskie pakalpojumi dienas stacionārā, Ķirurģiskie pakalpojumi oftalmoloģijā dienas stacionārā.</p> <p>Pārējie dienas stacionārā sniegtie pakalpojumi</p> <p>Neiroloģisko un iekšējo slimību ārstēšana dienas stacionārā, Dienas stacionārs hronisko sāpju ārstēšanai, Rehabilitācijas pakalpojumi, Fizikālās medicīnas pakalpojumi.</p> <p>Diabēta apmācības kabinets</p> <p>Stomas kabinets</p> <p>Speciālistu pakalpojumi</p> <p>Kardioloģija, Pulmonoloģija, Endokrinoloģija, Ķirurģija, Uroloģija, Traumatoloģija, ortopēdija, Ginekoloģija, Neiroloģija, Oftalmoloģija, Otolaringoloģija, Dermatoveneroloģija, Anestezioloģija, Reimatoloģija, Interna medicīna, Pediatrija, Nefroloģija, Gastroenteroloģija, Algoloģija.</p>	
1-4825-2017	Primārās veselības aprūpes pakalpojumi – ģimenes ārstu prakšu darbības nodrošināšana	27.11.2017 - 31.12.2020

Saskaņā ar NVD noslēgtiem līgumiem, 1. slimnīcai NVD jāiesniedz sekojošas atskaites:

- Pārskats par nodarbināto un slodžu skaitu;
- Pārskatu par budžeta līdzekļu izmantošanu;
- Pārskatu par strādājošo faktisko vidējo atlīdzību, vidējo atalgojumu, vidējo mēneša amat algu;
- Pārskatu par rindas garumu plānveida ambulatoro pakalpojumu saņemšanā;
- Pārskatu par ES, EEZ dalībvalstu un Šveices iedzīvotājiem sniegtajiem veselības aprūpes pakalpojumiem.

Maksas pakalpojumi un rēķinu apmaksas kārtība

Papildus valsts apmaksātajiem veselības aprūpes pakalpojumiem 1. slimnīca sniedz arī maksas veselības aprūpes pakalpojumus (piemēram, ja uz valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu ir rindas vai ir izpildītas valsts piešķirtās kvotas, vai piedāvājot pakalpojumus, kurus valsts neapmaksā) vai citus pakalpojumus, un ar katru gadu kopējā summa un sniegto pakalpojumu klāsts pieaug.

1. slimnīca nodrošina arī primārās veselības aprūpes (tai skaitā ģimenes ārsta, zobārsta un citu ģimenes ārsta praksē strādājošo ārstniecības personu) un farmaceitiskās aprūpes pieejamību iedzīvotājiem, slēdzot telpu nomas līgumus ar ģimenes ārstu praksēm un aptiekām, tādējādi nodrošinot integrētu veselības aprūpes pakalpojumu.

Izvērtējuma periodā realizēti ES fondu finansētie projekti **SAM Projekts Nr. 9.3.2.0/18/I/007**

1. slimnīca 06.12.2018. noslēdza līgumu par darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 9.3.2. specifiskā atbalsta mērķa "Uzlabot kvalitatīvu veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību, jo īpaši sociālās, teritoriālās atstumtības un nabadzības riskam pakļautajiem iedzīvotājiem, attīstot veselības aprūpes infrastruktūru" projektu Nr. 9.3.2.0/18/I/007 "Rehabilitācijas pakalpojumu pieejamības uzlabošana

SIA "Rīgas 1. slimnīca". Saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 56³⁰ attiecināmais bāzes finansējums ir 110 093 EUR un attiecināmais valsts budžeta finansējums ir 9% no kopējām projekta izmaksām.

Projekta realizācija paredz uzlabot pieejamību kvalitatīviem un izmaksu efektīviem ambulatoriem veselības aprūpes pakalpojumiem - rehabilitācijas pakalpojumiem, īpaši sociālas, teritoriālās un atstumtības un nabadzības riskam pakļautām iedzīvotāju grupām. Projekta mērķis ir tieši saistīts ar prioritārajām veselības jomām - bērnu un sirds un asinsvadu veselības aprūpes jomām. Projekta ietvaros tika iegādātas ārstniecības procesam nepieciešamās tehnoloģijas – 11 rehabilitācijas iekārtas, kopējās projekta izmaksas plānojot 145 500 EUR apmērā, kur ERAF atbalsts ir 93 579,04 EUR un 9 908,37 EUR ir valsts budžeta finansējums, 42 012,59 EUR ir finansējums no 1.slimnīcas pašu līdzekļiem.

1.slimnīcas paveiktais

1.slimnīcai ir ļoti labi finanšu rādītāji. Tas attiecas gan uz aktīvu un pasīvu struktūru, ievērojami naudas līdzekļi, ievērojams kapitāls un iepriekšējo periodu nesadalītā peļņa attiecībā uz peļņas un zaudējumu aprēķinu, ievērojama peļņa pēdējos gados.

1.slimnīcas ieņēmumi veidojas no valsts apmaksātiem veselības aprūpes pakalpojumiem un maksas pakalpojumiem ar diezgan līdzīgu proporciju un tendenci pieaugt maksas pakalpojumu apjomam. 1.slimnīca seko **NVD noslēgto līgumu saistību izpildei**, lai nodrošinātu NVD finansējumu arī nākamajiem gadiem.

1.slimnīca iesaistās **ES finansēto projektu ieviešanā**, tādējādi nodrošinot papildus finansējumu 1.slimnīcas attīstībai.

Nākotnes iespējas

1.slimnīcai ir ievērojami finanšu līdzekļi, kas tiek **glabāti tikai divās komercbankās.**

Bez RD veikto investīciju 1.slimnīcas infrastruktūrā iekļaušanas, pašizmaksas aprēķinā nav iespējams novērtēt, vai **sniegto maksas pakalpojumu cenas** ir atbilstošas faktiskajām izmaksām.

1.slimnīcai būtu jāizmanto iespēja piesaistīt ne tikai Eiropas strukturālo un investīciju fondu līdzekļus, bet arī **citu ES finansējumu**, lai īstenotu dažādas attīstības aktivitātes, tai skaitā pētniecību, piemēram, Apvārtnis 2020.

30 <https://likumi.lv/ta/id/296790-noteikumi-par-darbibas-programmas-izaugsme-un-nodarbinatiba-9-3-2-specifiska-atbalsta-merka-uzlabot-kvalitativu-veselibas>

3. SIA "RĪGAS 1. SLIMNĪCA" IEKŠĒJĀS KONTROLES SISTĒMAS IZVĒRTĒJUMS

3.1. Kapitālsabiedrības pārvaldība

1.slimnīcas darbinieki

1. slimnīcā uz 01.11.2019 ir 669.23 amati jeb amatu vienības (turpmāk – a/v), kuros nodarbināti 804 darbinieki ar kopējo slodžu skaitu 578.204 slodzes. Amatu sadalījums pa funkcijām ir šāds:

- **Ārstniecība un aprūpe** – ir 480.735 a/v (72% no visiem amatiem), no kuriem aizpildītas ir 400.954 a/v, bet vakantas ir 79.781 a/v, savukārt nodarbināti ir 604 darbinieki, tādējādi vidējā slodze uz 1 darbinieku ir 0.66 slodzes;
- **Ārstniecības atbalsts** – 63.75 a/v (9 % no visiem amatiem), no kuriem aizpildītas ir 59.75 a/v, bet vakantas ir 4 a/v, savukārt nodarbināti ir 63 darbinieki, tādējādi vidējā slodze uz 1 darbinieku ir 0.95 slodzes;
- **Administrācija** – 73.25 a/v (13% no visiem amatiem), no kuriem aizpildītas ir 69.5 a/v, bet vakantas ir 3.75 a/v, savukārt nodarbināti ir 73 darbinieki, tādējādi vidējā slodze uz 1 darbinieku ir 0.95 slodzes;
- **Infrastruktūras uzturēšana** – 51.5 a/v (8% no visiem amatiem), no kuriem aizpildītas ir 48 a/v, bet vakantas ir 3.5 a/v, savukārt nodarbināti ir 51 darbinieki, tādējādi vidējā slodze uz 1 darbinieku ir 0.94 slodzes.

1.slimnīcai ir ievērojams vakancu skaits (16 %) attiecībā uz ārstniecības un aprūpes pakalpojumu jomu. Vakantos amatus var iedalīt:

- **Akūtās vakances** - vakantie amati (4- 5 %), uz kuriem notiek intensīva personāla atlase iekšējās un ārējās atlases veidā, t.sk. amatu konkursi, kā arī 1.slimnīcas darbinieki paši tiek iesaistīti kolēģa piesaistē, par to saņemot bonusu; kopš 2018.gada sākuma notiek intensīva atlase uz akūtajām vakancēm, kā rezultātā no vakantajām 158.506 amatu vienībām uz 01.01.2018. vakanto amatu skaits samazinājās līdz vakantajām 97.963 amatu vienībām uz 01.11.2019., t.i. par 38 %.
- **Citas vakances** - vakantie amati, kurus šobrīd nav nepieciešams aizpildīt (nav pieprasījuma pēc pakalpojuma/ nav kvotu/ nav vēl izveidotas darba vietas, piem. jaunā Rehabilitācijas klīnika, kuras ēku šobrīd renovē u.tml.).

Sekojojot darba tirgus situācijai un tendencēm, 1.slimnīca iekšējos noteikumos "Darba samaksas nolikums" veic atbilstošas izmaiņas, lai motivētu/ stimulētu/ noturētu esošos 1.slimnīcas darbiniekus un lai pretendentiem, kas interesējas par darbu slimnīcā, būtu saistoša iespēja strādāt tajā. 2009.gada 16.aprīlī tika noslēgts darba koplīgums ar 1. slimnīcas arodorganizāciju.

Šobrīd, lai nodrošinātu kvalitatīvu pacientu ārstēšanu, 1.slimnīcā ir izveidotas 7 klīnikas, kuras vada profesori un izcili ārsti:

- **Ķirurģijas klīniku** vada ķirurgs ar ilggadīgu pieredzi neatliekamā ķirurģiskā palīdzībā Dr. S. Kļimčuks,
- **Anestezioloģijas, intensīvās terapijas un sāpju klīniku** vada RSU docente Dr.I.Evansa. Dr.I.Evansa ir vairāku Latvijas un ārvalstu publikāciju autore, kā arī dažādos kongresos aicināta lektore un kongresu organizētāja, Baltijas valstu reģionālās anestēzijas biedrības aktīva locekle.
- **Kardioloģijas un internās medicīnas klīniku** vada ārsts kardiologs ar ilggadīgu pieredzi Dr. E.Zālīte.
- **Rīgas pilsētas acu centru** vada LU asociēts profesors Dr. I.Solomatins.
- **Diagnostikās radioloģijas klīniku** vada RSU asociēts profesors Dr. A. Platkājis.
- **Dermatoloģijas un seksuāli transmisīvo slimību klīniku** vada RSU asociēts profesors Dr. I. Mikāžans, klīnikas ambulatoro darbu vada RSU asociēta profesore I.Hartmane.
- **Rehabilitācijas klīniku** vada ārste rehabilitoloģe A.Trušina.

1. slimnīcas organizatoriskā struktūra

Ar Valdes lēmumu 2019.gada 31.maijā ir apstiprināta pēdējā aktuālā 1.slimnīcas organizatoriskā struktūra.

1.slimnīcai ir proporcionāli liela atbalsta funkciju daļa, tai skaitā finanšu uzskaites un ekonomiskās analīzes daļa, kā arī inženiertehniskā un saimniecības nodaļa. 1.slimnīca strādā pie atsevišķu atbalsta funkciju nodošanas ārpalpojuma vai arī atbalsta funkciju automatizēšanu, piemēram, stāvvietu apsardze tika automatizēta 2020. gada februārī.

Kapitālsabiedrības dalībnieku sapulce un valde

1. slimnīcas pārvaldes institūcijas ir dalībnieku sapulce, ko pārstāv pašvaldības kapitāla daļu turētāja pārstāvis (RD) un uzņēmuma valde. Saskaņā ar statūtiem valdes sastāvā ir trīs locekļi, ko ievēlē uz 5 gadiem. Papildus likumā noteiktajam, valdei ir nepieciešama iepriekšēja dalībnieku sapulces piekrišana šādu jautājumu izlemšanai:

- sabiedrības kārtējā gada budžeta apstiprināšanai;
- nekustamā īpašuma iegūšanai, atsavināšanai un apgrūtināšanai ar lietu tiesībām;
- aizņēmuma un aizdevuma līgumu slēgšanai, finanšu līzingu darījumiem;
- vekseļu izdošanai sabiedrības vārdā, ķīlu izsniegšanai sabiedrības parāda saistību nodrošināšanai. Sabiedrība neizsniedz galvojumus, garantijas un ķīlas trešo personu parāda saistību nodrošināšanai;
- tādu darījumu slēgšanai, kas pārsniedz dalībnieku sapulces noteiktās summas apmēru (Atbilstoši SIA "Rīgas 1.slimnīca" 01.02.2005. dalībnieku sapulces lēmumam SIA "Rīgas 1.slimnīca" valdei darījumu slēgšanai ir nepieciešama dalībnieku sapulces piekrišana, ja darījuma summa pārsniedz 142 287,18 EUR).

Valdes lēmumu izpildes kontrole

Saskaņā ar Valdes reglamentu ir noteikts, ka Valdes lēmumu izpildi organizē un nodrošina Valdes priekšsēdētājs vai Valdes loceklis, kuram to uzdevusi Valde, vai Valdes loceklis atbilstoši savai kompetencei (punkts 7.1.). Par konkrētu Valdes lēmumu izpildi ir atbildīgs 1.slimnīcas struktūrvienības vadītājs vai darbinieks (punkts 7.2.). 1.slimnīcas darbinieks, kurš pilda Valdes sēžu sekretāra pienākumus, atbild par Valdes sēdē izskatīto jautājumu atkārtotu izskatīšanas termiņu ievērošanu, jautājumu savlaicīgi iekļaujot Valdes sēdes darba kārtības projektā (punkts 7.3.), nepieciešamības gadījumā pieprasot no attiecīgajiem lēmumu izpildītājiem rakstisku apliecinājumu par lēmumu izpildi. Valdes sēdes tiek detalizēti protokolētas, norādot gan valdes sēdes dalībniekus, gan pieņemtos lēmumus.

Rīgas domes dalība 1. slimnīcas darbībā

RD saskaņo 1. slimnīcas kārtējo budžetu, apstiprina gada pārskatu, apstiprina ikgadējo stratēģiju 3 gadu periodam. RD tieši nefinansē 1. slimnīcu, bet investē infrastruktūrā, kas ir nodota 1. slimnīcas lietošanā bez atlīdzības.

Procesu dokumentēšana

Lai labāk organizētu un vadītu procesus, 1. slimnīcā ir dokumentēti galvenie procesi, tai skaitā Rīcības instrukcija (piemēram, Personāla darba laika plānošana un uzskaitē, Standartprocedūras (piemēram, Iepirkumu plānošana un norise), Vadības rokasgrāmata (piemēram, Cilvēkresursu vadība), Nolikums (piemēram, Ētikas kodekss), Iekšējais normatīvais akts (piemēram, Iekšējo dokumentu vadība), Iekšējās kārtības noteikumi (piemēram, Hronisko slimnieku īslaicīgās aprūpes nodaļā).

Korupcijas risku un interešu konflikta risku vadība

1.slimnīcā ir izveidota Rīcības instrukcija "Rīcība neatļauta labuma piedāvājuma gadījumā", kā arī tiek izveidots ikgadējais pretkorupcijas plāns un uzraudzīta tā izpilde.

Darbinieku atalgojums

Saskaņā ar Ārstniecības likumu³¹ 4. pantu pašvaldību iestādēs, valsts un pašvaldību kapitālsabiedrībās un publiski privātās kapitālsabiedrībās nodarbināta **ārstniecības persona**, kura sniedz no valsts budžeta apmaksātos veselības aprūpes pakalpojumus ārstniecības iestādē, kas noslēgusi līgumu par

31 <https://likumi.lv/doc.php?id=44108>

sniegto veselības aprūpes pakalpojumu apmaksu, saņem atlīdzību atbilstoši Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumam³². Saskaņā ar Ārstniecības likumu ārstniecības personas ir personas, kam ir medicīniskā izglītība un kas nodarbojas ar ārstniecību.

Saskaņā ar Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 12.pantu pašvaldību iestādēs, valsts iestādēs, valsts un pašvaldību kapitālsabiedrībās vai publiski privātās kapitālsabiedrībās, kas noslēgušas līgumu par sniedzamo veselības aprūpes pakalpojumu, nodarbinātajām **ārstniecības personām**, kuras sniedz no valsts vai pašvaldības budžeta apmaksātos veselības aprūpes pakalpojumus, un ārstniecības personām, kuras sniedz no pašvaldību budžetiem apmaksātos veselības aprūpes pakalpojumus pašvaldību izglītības iestādēs, kā arī Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta neatliekamās medicīniskās palīdzības brigādes operatīvā medicīniskā transportlīdzekļa vadītāju **zemākās mēnešalgas nosaka Ministru kabinets**.

Ministru kabineta noteikumi Nr. 851 no 18.12.2018³³ "Noteikumi par zemāko mēnešalgu un speciālo piemaksu veselības aprūpes jomā nodarbinātajiem" nosaka zemāko mēnešalgu ārstniecības personām. Atalgojums ir atkarīgs no kategorijas (6 kategorijas) un ir robežās starp 576 – 1187 (zemākās likmes). Noteiktas piemaksas par stāžu un risku. Arī 2019.gada beigās tika pieņemti jauni MK noteikumi par zemākām likmēm ārstniecības personām.

1.slimnīcas darbinieku **atalgojumu veido mēnešalga, akordalga un papildus atalgojums**.

Ārsti saņem akordalgu un ārstu piesaista uz konkrētu pakalpojumu, tādēļ nav cieša sasaiste starp slodžu skaitu un faktisko darbinieku skaitu.

1.slimnīcas valdes locekļu atlīdzības apmēru nosaka ar dalībnieku sapulces lēmumu, saskaņā ar Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma³⁴ 66.panta 8.punktu.

1.slimnīcas paveiktais

Ir izveidotas septiņas klīnikas, ko vada izcili **profesori un ārsti**, kas ir plaši pazīstami kā augsti kvalificēti nozares speciālisti.

1.slimnīca strādā pie **atbalsta funkciju optimizēšanas** un esošo vakanču aizpildīšanas.

Valdes funkcijas ir noteiktas ar Valdes reglamentu, valdes sēdes tiek protokolētas un ir nodrošināta **pieņemto lēmumu izpildes uzraudzība**.

Ir izveidota **atalgojuma politika**, kas ietver mēnešalgu, akordalgu un papildus atalgojumu.

Nākotnes iespējas

1.slimnīcai ir sarežģīta organizatoriskā struktūra gan attiecībā uz pamatdarbību, gan atbalsta funkciju nodrošināšanu, kur vairāk nekā 15 struktūrvienības vai darbinieki tieši atskaitās 1.slimnīcas valdei. Ņemot vērā labās korporatīvās pārvaldības praksi, šādu skaitu padoto ir grūti pārraudzīt un efektīvi koordinēt to darbu.

Pamatdarbības nodrošināšanai ir izveidotas **klīnikas, nodaļas un centri**. Visas šīs struktūrvienības ir tiešā valdes pārraudzībā. Atbalsta funkcijas nav konsolidētas, piemēram, Ekonomikas un attīstības direktors, Iepirkumu daļa, Dokumentu vadības nodaļa un citas struktūrvienības. Pastāvot šādai struktūrai, valdei ir grūti nodrošināt atbilstošu uzraudzību, kā arī operatīvu un efektīvu lēmumu pieņemšanu.

Ieteicams **1.slimnīcas atbalsta funkcijas** (pašreizējā organizatoriskā struktūrā – administrācija un infrastruktūras uzturēšana) konsolidēt vairākos blokos (departamentos), piemēram, 4 departamentos - Personāla vadība, Finanšu vadība, Ekonomikas vadība, Inženiertehniskais atbalsts. Izvērtēt iespēju, vai ir lietderīgi apvienot finanšu un ekonomikas bloku. Pēc nepieciešamības katrā departamentā izveidot daļas vai nodaļas, bet izmantot tikai vienu no funkciju sadalījuma veidiem – daļa vai nodaļa. Katram no departamentiem noteikt atbildīgo, piemēram, direktors (tādējādi būtu 4 direktori)

32 <https://likumi.lv/ta/id/202273-valsts-un-pasvaldibu-instituciju-amatpersonu-un-darbinieku-atlidzibas-likums>

33 <https://likumi.lv/ta/id/304001-noteikumi-par-zemako-menesalgu-un-speciālo-piemaksu-veselibas-aprupes-joma-nodarbinatajiem>

34 <https://likumi.lv/ta/id/269907-publiskas-personas-kapitāla-dalu-un-kapitālsabiedrību-parvaldības-likums>

un nodaļai noteikt nodaļas vadītāju. Ieteicams izvairīties no ļoti mazu nodaļu izveides, piemēram, 1 – 3 darbinieki.

Atsevišķi izveidot **ārstniecības atbalstu** (departaments) ar vienu atbildīgo (direktors) un nodaļām atkarībā no nepieciešamības.

1.slimnīcas pamatdarbības struktūrvienību nosaukumi atspoguļo struktūrvienību nosaukumus pirms 1.slimnīcas reorganizācijas un būtu ieteicams pārskatīt ne tikai struktūrvienību atskaitīšanās kārtību, bet arī to nosaukumus. Uz izvērtējuma brīdi ir gan klīnikas, gan nodaļas, gan daļas, gan centri. Pamatdarbības struktūrvienības būtu jāorganizē saskaņā ar 1.slimnīcas sniegto veselības aprūpes pakalpojumu grupām, bet struktūrvienībā apvienot ne vairāk kā 4 – 6 grupas (departamenti).

3.3. SIA "Rīgas 1. slimnīca" publiskie iepirkumi

Publiskie iepirkumi

1.slimnīcas darbībai nepieciešamos materiālus un pakalpojumus kapitālsabiedrība iepērk, izmantojot publiskos iepirkumus. Pielikumā 2. ir apkopota iepirkumu uzraudzības biroja (IUB) mājas lapā publiski pieejamā informācija par 1. slimnīcas publiskajiem iepirkumiem, sākot ar 2017.gadu.

Laika periodā no 2017.gada 1. janvāra IUB mājas lapā ir informācija par 2 sūdzībām saistībā ar 1. slimnīcas organizēto iepirkumu "Par darbinieku un pacientu fizisku aizsardzību, kustamās mantas un nekustamā īpašuma apsardzi Rīgas 1. slimnīcā" (ID Nr. R1S 2017/iep-11)³⁵. Viens no iesniedzējiem norādīja, ka iepirkumā uzvarējis pretendents ar nepamatoti zemu cenu, bet otrs iesniedzējs skaidroja, ka pretendenta piedāvājums neatbilst iepirkuma nolikumam. IUB iesniegumu izskatīšanas komisija nolēma aizliegt pasūtītājam slēgt līgumu ar noteikto uzvarētāju.

1.slimnīcas paveiktais

Slimnīcā ir izveidots **iepirkumu komisijas nolikums** (NL-500) un Ētikas kodekss (NL-100), Iepirkumu plānošanas un procedūras norise (SPA-2-04).

Nākotnes iespējas

Formalizēt prasības attiecībā uz tirgus situācijas priekšizpēti specifiskiem un tehniskiem iepirkumiem, kā arī savlaicīgi ievadīt visu nepieciešamo informāciju EIS sistēmā.

³⁵ <https://pvs.iub.gov.lv/uploads/files/lemumi/487940/lem487940.pdf>

4. VESELĪBAS APRŪPES PAKALPOJUMU SNIEDZĒJI RĪGĀ

4.1. Veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēji Rīgā

Rīgas pilsētas teritorijā veselības aprūpes pakalpojumus sniedz Rīgas pašvaldības ārstnieciskā profila kapitālsabiedrības, valsts kapitālsabiedrības, privātās kapitālsabiedrības un ārstu privātprakses. Saskaņā ar RD Pilsētas attīstības departamenta datiem³⁶ 2019. gadā Rīgā veselības aprūpes pakalpojumus sniedza 682 ārstniecības iestādes, no kurām apmēram 30% ir izvietotas centra rajonā. Saskaņā ar Ārstniecības iestāžu reģistra datiem³⁷ 2019. gadā Rīgas pilsētas teritorijā strādā 2 055 ārstniecības iestādes (ieskaitot struktūrvienības un filiāles). Statistiskā informācija par sniegtajiem pakalpojumiem ir pieejama Slimības kontroles un profilakses dienesta mājas lapā³⁸, kā arī informācija pieejama NVD mājas lapā³⁹.

Ārstniecības iestāžu reģistrs

Šajā ziņojuma daļā iekļauta informācija par veselības aprūpes pakalpojuma sniedzējiem Rīgā. Informācija par tirgus situāciju Rīgā veselības aprūpes jomā sagatavota saskaņā ar Ārstniecības iestāžu reģistru⁴⁰, kura datus Veselības inspekcija aktualizējusi 30.09.2019.

Ārstniecības iestādes Rīgā

Saskaņā ar pieejamajiem datiem Rīgā 30.09.2019 darbojas ap 1 600 ārstniecības iestāžu,

kas atbilst Ārstniecības likuma 1.panta 3.punktā minētajam (ārstniecības iestādes):

- ārstu prakses, iekļaujot ģimenes ārstu prakses un ārstu speciālistu prakses;
- valsts iestādes;
- pašvaldību iestādes;
- saimnieciskās darbības veicēji un komercsabiedrības, kas reģistrētas ārstniecības iestāžu reģistrā, atbilst normatīvajos aktos noteiktajām obligātajām prasībām ārstniecības iestādēm un to struktūrvienībām un nodrošina ārstniecības pakalpojumus.

Ģimenes ārstu prakses

Aptuveni 21% ārstniecības iestāžu Rīgā (339 no 1 600) ir ģimenes ārstu prakses, kas darbojas gan kā individuālie komersanti, gan sabiedrības ar ierobežotu atbildību (SIA) formā, gan savu privātpraksi uzotrot lielākā medicīnas centrā vai poliklīnikā. Daži no ģimenes ārstiem savu praksi apvienojuši ar arodslimību ārsta, internista, pediatra un masiera praksi.

Saskaņā ar NVD informāciju⁴¹ pilnā ģimenes ārsta praksē ir reģistrēti 800 bērni vai 1800 pieaugušie, bet, ja tiek reģistrēti gan bērni, gan pieaugušie, nosaka proporciju un aprēķina prakses atbilstību pilnas prakses nosacījumiem. Ģimenes ārsts reģistrē visus pacientus, kuru dzīvesvieta atrodas ģimenes ārsta darbības pamatteritorijā, kas ir noteikta savstarpējā līgumā ar NVD.

Vizīte pie ģimenes ārsta privātpraksē izmaksā 15 – 30^{42 43}. Ģimenes ārsti, kam noslēgts līgums ar NVD, noteiktām pacientu grupām piemēro maksas atvieglojumus, kā arī vēršoties pie valsts apmaksāta ģimenes ārsta – pacienta līdzmaksājums līdz 2018.gada 31.decembrim bija 1,42 EUR⁴⁴. 2020.gada 1.janvārī stājās spēkā grozījumi MK noteikumos Nr. 555, noapaļojot līdzšinējo pacientu līdzmaksājumu apmēru, kāds jāveic, saņemot valsts apmaksātus veselības aprūpes pakalpojumus: personām no 65 gadu vecuma, apmeklējot ģimenes ārstu, līdzšinējo 1,42 EUR vietā būs jāveic pacienta iemaksa – 1 EUR apmērā. Vienlaikus līdzmaksājums pieaugs pilngadīgām personām līdz 65 gadu vecumam, kurām, apmeklējot ģimenes ārstu, no 2020.gada 1. janvāra būs jāmaksā 2 EUR par vizīti.

Ārstu speciālistu prakses

36 <https://apkaimes.lv/statistika/arstniecibas-iestades/>

37 <http://www.vi.gov.lv/iv/air>

38 <https://www.spkc.gov.lv/iv/statistika-un-petijumi/statistika/veselibas-aprupes-statistika> 1

39 <http://www.vmnvd.gov.lv/iv/ligumpartneriem/operativa-budzeta-informacija>

40 <http://www.vi.gov.lv/iv/air>

41 <http://www.vmnvd.gov.lv/iv/veselibas-aprupes-pakalpojumi/gimenes-arsti/gimenes-arsti-atbilstosi-teritorijam>

42 <http://www.dakterefeldmane.lv/pakalpojumi/>

43 <https://www.alma.lv/cenas>

44 http://www.vi.gov.lv/iv/tava-veseliba/gimenes_arsti/pacienta_lidzmaksajums_pie_gimenes_arsta/

Ap 23% ārstniecības iestāžu Rīgā (366 no 1600) veido ārstu speciālistu prakses, neskaitot zobārstniecības un tamlīdzīgus pakalpojumus. Ārsti speciālisti darbojas gan kā individuālie komersanti, gan sabiedrības ar ierobežotu atbildību (SIA) formā, gan savu privātpraksi uzturot lielākā medicīnas centrā vai poliklīnikā.

Maksu par ārsta speciālista konsultāciju un / vai manipulācijām nosaka atbilstoši prakses cenrādim - pie ārstiem, kuri nav līgumattiecībās ar valsti, pacients maksā par saņemtajiem pakalpojumiem atbilstoši ārstniecības iestādē apstiprinātajam maksas pakalpojumu cenrādim jeb pilnu ārsta noteikto maksu, bet, ja ārsts ir līgumattiecībās ar Nacionālo veselības dienestu, iespējams maksāt attiecīgo līdzmaksājumu.

Populārākās ir masiera prakses, ārsta radiologa diagnosta prakse, ārsta prakse neiroloģijā, ārsta prakse ginekoloģijā un dzemdniecībā, ārsta prakse fizioterapijā. Maksa par pakalpojumiem^{45 46 47} ārsta praksēs ginekoloģijā un dzemdniecībā svārstās no 4,27 (pacienta iemaksa) līdz 42,00 EUR par pieņemšanu, kā arī no 1,50 līdz 176,00 EUR par dažādām manipulācijām. 2020.gada 1.janvārī stājās spēkā grozījumi MK noteikumos Nr. 555, noapaļojot līdžšinējo pacientu līdzmaksājumu apmēru, kāds jāveic, veicot izmeklējumus un apmeklējot ārstu speciālistu. Piemēram, līdz 2019.gada 31.decembrim, apmeklējot ārstu speciālistu, bija jāveic pacienta iemaksa 4,27 EUR, tad turpmāk tā būs – 4 EUR.

Zobārstniecība

Zobārstniecības pakalpojumus piedāvā gan zobārstniecības praksēs (individuālie komersanti, SIA, privātprakse iekļauta kādā medicīnas centrā vai poliklīnikā), gan privātklīnikas, gan medicīnas mācību iestāžu klīnikas, kā arī slimnīcu klīnikas (piemēram, Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca). Valsts apmaksā zobārstniecības pakalpojumus tikai bērniem un Rīgā šādus pakalpojumus sniedz neliels skaits pakalpojumu nodrošinātāju.

Rīgas Stradiņa klīniskā universitātes slimnīcas Stomatoloģijas institūts veic topošo zobārstniecības speciālistu apmācību sekojošās specialitātēs - mutes, sejas un žokļu ķirurģijā, ortodontijā, zobu protezēšanā, periodontoloģijā, endodontijā un bērnu zobārstniecībā. Zobārstniecības pakalpojumus var saņemt gan pie Stomatoloģijas institūta mācībspēkiem un ārstniecības personām, gan Zobārstniecības studentiem (piemērojama 75-80% atlaide). Izmaksas atkarīgas gan no ārstējošā ārsta kvalifikācijas, gan no citiem faktoriem – paveiktā darba, izmantotajiem materiāliem u.tml., saskaņojot tās ar cenrādi.

Privātklīnikās biežāk pieejama ārstniecība tikai dažās jomās, piemēram, terapeitiskā ārstēšana un ortodontija, kā arī higiēna. Terapeitiskās ārstēšanas cenas svārstās no 6 līdz 380 EUR.

Valsts kapitālsabiedrības

Ārstniecības pakalpojumus dažādās jomās Rīgā īsteno 6 valsts kapitālsabiedrības, kas piedāvā gan valsts apmaksātu ārstēšanu (ar līdzmaksājumu⁴⁸), gan maksas pakalpojumus, kam konkrētām pacientu grupām piemērojot maksas atvieglojumus⁴⁹. Informācija par valsts kapitālsabiedrību neto apgrozījumu, nodarbināto skaitu un gultas vietu skaitu ir iekļauta tabulā zemāk.

	2017			2018		
	Neto apgrozījums, EUR	Gultas vietu skaits	Nodarbināto skaits	Neto apgrozījums, EUR	Gultas vietu skaits	Nodarbināto skaits
Bērnu klīniskā universitātes slimnīca ^{50 51}	36 170 567	396	2 018	43 272 026	316	1914
Iekšlietu ministrijas poliklīnika ^{52 53}	2 155 653	-	140	2 212 198	-	139

⁴⁵ <http://www.ginekologija.lv/?lapa=pakalpojumi&id=14>

⁴⁶ <https://ginekologi.lv/cenradis/>

⁴⁷ <https://www.zanetaabramsone.com/>

⁴⁸ <http://www.vmnvd.gov.lv/lv/veselibas-aprupes-pakalpojumi/pacienta-lidzmaxsajumi/pacienta-lidzmaxsajumu-apmeri>

⁴⁹ <http://www.vm.gov.lv/lv/tava-veseliba/biezak-uzdotie-jautajumi/>

⁵⁰ https://www.bkus.lv/sites/default/files/editor/parskats_2017_fs_250418_finalml.pdf

⁵¹ https://www.bkus.lv/sites/default/files/editor/gada_parskats_2018.pdf

⁵² https://poliklinika.iem.gov.lv/wp-content/uploads/2019/03/gada-parskats_2017.pdf

⁵³ https://poliklinika.iem.gov.lv/wp-content/uploads/2019/05/ML-gada-parskats_2018.pdf

Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca ^{54 55}	89 638 430	823	2 946	104 982 580	840	2 923
Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca ^{56 57}	99 460 331	1995	4 364	118 515 728	1991	4 422
Traumatoloģijas un ortopēdijas slimnīca ^{58 59}	13 629 995	197	473	16 506 206	220	522
Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrs ^{60 61}	13 329 453	536	931	16 305 220	536	947

Bērnu klīniskā universitātes slimnīca, kuras sastāvā ietilpst divas novietnes Rīgā, ir lielākā specializētā bērnu daudzprofilu ārstniecības iestāde Latvijā. Bērnu klīniskā universitātes slimnīca nodrošina valsts apmaksātu ārstniecības pakalpojumu sniegšanu bērniem ambulatori (poliklīnika, daudzfunkcionālais korpus) un stacionārā neatliekamās, steidzamās un plānveida palīdzības apjomā, piedāvājot arī maksas pakalpojumus. Rindas kārtībā pieejamās speciālistu konsultācijas un manipulācijas ir valsts apmaksātas, bet citos gadījumos piemērojams iestādes cenrādis⁶².

Iekšlietu ministrijas poliklīnika nodrošina primāro un sekundāro ambulatoro veselības aprūpi, vienlaikus veicot Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm un amatpersonu kandidātu veselības stāvokļa pārbaudes (izveidota Centrālā medicīniskās ekspertīzes komisija). Poliklīnika sniedz gan valsts apmaksātos, gan maksas veselības aprūpes pakalpojumus.

Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca ir daudzprofilu slimnīca, kas sniedz pilna apjoma neatliekamo un plānveida medicīnisko palīdzību, kā arī nodrošina pirms un pēc diploma izglītību, veic zinātniskus pētījumus un nodrošina jaunu ārstniecības metožu un tehnoloģiju aprobēšanu un ieviešanu Latvijā.

Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca ir lielākā daudzprofilu ārstniecības iestāde Latvijā, kas nodrošina daudzpusīgu diagnostiku un ārstēšanu pacientiem, kā arī veic zinātniski pētniecisko darbu un attīstīta inovācijas, nodrošina jauno speciālistu apmācību un īsteno pasākumus sabiedrības izglītošanai un veselības veicināšanai.

Traumatoloģijas un ortopēdijas slimnīca ir vienīgā specializētā ārstniecības iestāde Latvijā, kas sniedz augsti kvalificētu ārstniecības pakalpojumu primāru un sekundāru palīdzību skeleta traumu gadījumos, komplikētu traumu seku novēršanā, veic ortopēdiskas un rekonstruktīvas operācijas dažādu skeleta un locītavu slimību gadījumos. Darbības virzieni: specifiskā ķirurģija; radioloģiskā un cita veida diagnostika; ambulatorā aprūpe un konsultācijas; rehabilitācija; apmācība; pētnieciskā darbība.

Rīgas pilsētas pašvaldības kapitālsabiedrības

Četras Rīgas pilsētas pašvaldības kapitālsabiedrības nodrošina veselības aprūpes pakalpojumus. Tabulā zemāk iekļauta informācija par kapitālsabiedrību apgrozījumu un nodarbināto skaitu.

⁵⁴ http://www.stradini.lv/sites/default/files/editor/Finan%C5%A1u%20p%C4%81rskati/Gada_parsk_2017_scan.pdf

⁵⁵ <http://www.stradini.lv/sites/default/files/editor/Finan%C5%A1u%20p%C4%81rskati/Gada%20parskats%202018%20j.pdf>

⁵⁶ https://www.aslimnica.lv/sites/default/files/editor/sfps_2017g.pdf

⁵⁷ https://www.aslimnica.lv/sites/default/files/editor/sfps_2018g.pdf

⁵⁸ <https://www.tos.lv/lv/dokumentacija/48>

⁵⁹ <https://www.tos.lv/lv/dokumentacija/62>

⁶⁰ http://www.rpnc.lv/wp-content/uploads/sites/3/2017/08/4_Gada-parskats-2017-ar-vad%C4%ABbas-zi%C5%86ojumu-09_04_2018.docx

⁶¹ <http://rpnc.lv/wp-content/uploads/2019/05/2018.gada-p%C4%81rskats.docx>

⁶² <https://www.bkus.lv/lv/content/maksas-pakalpojumi>

	2017		2018	
	Neto apgrozījums, EUR	Nodarbināto skaits	Neto apgrozījums, EUR	Nodarbināto skaits
Rīgas dzemdību nams^{63 64} (112 gultas)	8 623 804	414	9 552 830	407
Rīgas veselības centrs^{65 66}	6 208 653	485	7 147 665	476
Rīgas 1. slimnīca^{67 68}	15 254 968	755	17 202 016	791
Rīgas 2. slimnīca^{69 70}	5 247 262	281	6 355 272	296

Rīgas veselības centrs nodrošina veselības aprūpes pakalpojumus 6 filiālēs - "Ziepniekkalns", "Imanta", "Torņakalns", "Ilūciems", "Bolderāja" un "Ķengarags". Tiek veikti gan valsts apmaksāti veselības aprūpes pakalpojumi, gan arī maksas pakalpojumi.

SIA "Rīgas 1. slimnīca" sniedz ambulatoros un plānveida stacionāra pakalpojumus un īslaicīgas sociālās aprūpes pakalpojumus Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā un veicina Rīgas pilsētas iedzīvotāju veselīgu dzīvesveidu. Tiek piedāvāti gan maksas pakalpojumi, gan valsts budžeta finansēti pakalpojumi. Maksas atvieglojumi piemērojami Rīdzinieka karšu īpašniekiem.

Rīgas 2. slimnīca specializējas traumatoloģijā un ortopēdijā, īpaši ortopēdisko slimību ārstēšanā.

Dzemdību nams - valstī lielākā dzemdību palīdzības un perinatālās aprūpes iestāde, kas atbilst 2. perinatālās aprūpes līmenim.

Privātie medicīnas centri

Dažādu speciālistu pakalpojumi pieejami medicīnas centros, kas izvietoti dažādās Rīgas apkaimēs – Medicīnas centrā ARS, VCA (Veselības centru apvienības) poliklīnikās, Veselības centrā 4, MFD Veselības centros. Medicīnas centri darbojas kā sabiedrības ar ierobežotu atbildību, attīstot ne tikai vienu medicīnas centru, bet arī dažādas specializētas filiāles vai daudzfunkcionālas apkaimju filiāles.

Esošā situācija

Statistika par maksas veselības aprūpes pakalpojumiem netiek apkopota, tādēļ nav iespējams viennozīmīgi noteikt ārstniecības iestādes tirgus daļu attiecībā uz konkrētiem veselības aprūpes pakalpojumu veidiem, kas sastāv gan no valsts apmaksātiem, gan maksas pakalpojumiem. Tirgus daļu var noteikt tikai attiecībā uz kapitālsabiedrības apgrozījumu.

Ievērojamu daļu no veselības aprūpes pakalpojumiem, īpaši attiecībā uz sekundāro veselības aprūpi, apmaksā valsts. Šajos gadījumos tirgus dalībniekus un to tirgus daļu nosaka līgums ar NVD, kas **ietekmē konkurences jautājumus**, jo jaunu tirgus dalībnieku iekļaušana NVD līgumā notiek samērā reti un pamatā līgumi par veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanu tiek noslēgti ar jau esošiem tirgus spēlētājiem.

NVD arī nosaka valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu cenas, tādēļ arī attiecībā uz cenu valsts apmaksātiem veselības aprūpes pakalpojumiem NVD ietekmē tirgus situāciju.

63 https://www.rdn.lv/images/userfiles/administracija/Publicojam%C4%81_inform%C4%81cija/Gada_parskats_2017.pdf

64 https://www.rdn.lv/images/userfiles/Administrativas_lietas/2018_gada_parskats_apstipr.pdf

65 <http://rigasveseliba.lv/wp-content/uploads/2018/06/2017.-gada-p%C4%81rskats-parakst%C4%ABts.pdf>

66 http://rigasveseliba.lv/wp-content/uploads/2019/05/2018.-GP_final.pdf

67 <https://www.1slimnica.lv/sites/default/files/neauditets2017.pdf>

68 https://www.1slimnica.lv/sites/default/files/gp_2018_12men.pdf

69 http://www.slimnica.lv/f/uploads/GP_2017.PDF

70 http://www.slimnica.lv/f/uploads/20190509_Gparskats_2018.pdf

MK noteikumi Nr. 555 nosaka valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu sniedzējus šādās grupās (1.slimnīca nav īpaši izdalīta nevienā no grupām):

- profilaktiskās apskates un sirds un asinsvadu slimību noteikšana,
- stacionāro veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēji ,
- steidzamās medicīnas palīdzības punkti,
- primārās veselības aprūpes plānošana (iestādes nav uzskaitītas),
- sekundārās ambulatorās veselības aprūpes pakalpojumi (iestādes nav uzskaitītas).

Tirgus situāciju un privāto veselības aprūpes pakalpojumu nodrošinātāju interesi sniegt noteiktus veselības aprūpes pakalpojumus ietekmē NVD noslēgtie līgumi un NVD noteiktās veselības aprūpes pakalpojumu cenas, jo arī privātajiem veselības aprūpes pakalpojumu sniedzējiem lielu ieņēmumu daļu veido valsts apmaksātie veselības pakalpojumi. Gadījumos, kad valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu cenas tiek palielinātas, arī privātajiem pakalpojumu sniedzējiem ir lielāka interese piedalīties veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanā.

Atšķirtībā no valsts un pašvaldību kapitālsabiedrībām, kas nodrošina plašu veselības aprūpes pakalpojumu spektru, privātie veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēji pamatā nodrošina pakalpojumus, kas **garantē peļņu**, bet Rīgas iedzīvotājiem ir nepieciešams dažāds pakalpojumu kopums un pēc iespējas tuvāk to dzīves vietai.

Pašvaldības kapitālsabiedrību veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēju pakalpojumu klāstu un proporciju starp valsts apmaksātiem un maksas veselības aprūpes pakalpojumiem, kā arī klientu loku ietekmē pašvaldības kapitālsabiedrības atrašanās vieta un **pacientu pirktpēja**.

Nākotnes iespējas

Nodrošināt valsts līmenī **informācijas uzkrāšanu** par maksas veselības aprūpes pakalpojumu sniedzējiem reģionālajā, pakalpojumu un citā dalījumā (1.slimnīca nav atbildīga par ieteikuma ieviešanu).

Regulāri pārskatīt valsts apmaksāto **veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēju loku**, pārskatot kritērijus, kā arī nodrošinot pieteikšanās iespēju visiem tirgus dalībniekiem, tādējādi veicinot jaunu tirgus dalībnieku ienākšanu (1.slimnīca nav atbildīga par ieteikuma ieviešanu).

Precīzi noteikt pašvaldību funkcijas attiecībā un veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības nodrošināšanu, kādas konkrētas funkcijas un uzdevumi ir realizējami, kā arī noteikt sadarbību ar Veselības ministriju attiecībā uz šo funkciju plānošanu un izpildi. Piemēram, attiecībā uz primāro veselības aprūpi, kur lielu daļu veselības aprūpes pakalpojumus nodrošina privātie veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēji (1.slimnīca nav atbildīga par ieteikuma ieviešanu).

Atbildīgajām institūcijām plānot veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanā izmantojamās infrastruktūras (dārga un specifiska) **koordinētu plānošanu** gan starp pašvaldību kapitālsabiedrībām, gan valsts kapitālsabiedrībām, gan pa reģioniem, gan valsti kopumā (1.slimnīca nav atbildīga par ieteikuma ieviešanu).

Pēc iespējas atbildīgajām institūcijām plānot **veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības nodrošināšanu** starp valsts un pašvaldību kapitālsabiedrībām (1.slimnīca nav atbildīga par ieteikuma ieviešanu).

4.2. Primārā veselības aprūpe

Slimnīca nodrošina primārās veselības aprūpes pakalpojumus (4 ģimenes ārsti, zobārstniecība), bet to īpatsvars kopējā 1.slimnīcas pakalpojumu grozā ir neliels un kopumā attiecībā uz pakalpojumu nodrošināšanu Rīgā ir nebūtisks. Galvenais ieguvums no 1.slimnīcas nodrošinātajiem primārās veselības aprūpes pakalpojumiem ir dažādu veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšana Rīgas centrā vienotā telpu kompleksā. 1.slimnīcai ir otrs lielākais līgums par zobārstniecības pakalpojumu sniegšanu Rīgā.

Esošā situācija

1. slimnīca **sniedz ģimenes ārstu pakalpojumus (4 ģimenes ārsti)**, kā arī iznomā telpas 16 ģimenes ārstu praksēm, tādējādi tieši darbojoties segmentā, ko nodrošina arī privāto pakalpojumu sniedzēji, bet sniegto pakalpojumu ietekme uz kopējo primārās veselības aprūpes nodrošināšanu ir nebūtiska.

1. slimnīca sniedz zobārstniecības pakalpojumus, tādējādi tieši darbojoties segmentā, ko nodrošina arī privāto pakalpojumu sniedzēji, bet sniegto pakalpojumu ietekme uz kopējo primārās veselības aprūpes nodrošināšanu ir nebūtiska.

4.3. Sekundārā ambulatorā veselības aprūpe

Sekundārie ambulatorie pakalpojumi

Saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 555 (5.punkts) sekundārās ambulatorās veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu – **pakalpojumu sniedzējus NVD izvēlas**, pamatojoties uz dienesta izstrādātu veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēju atlasē procedūru, izņemot šādus gadījumus:

- ir iespējams vienoties ar sekundārās ambulatorās veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēju, **kas jau ir līgumattiecībās ar NVD**, par citu sekundārās ambulatorās veselības aprūpes pakalpojumu veidu sniegšanu, izņemot stacionārās veselības aprūpes pakalpojumiem, kuru sniegšanai NVD ir izsludinājis pakalpojumu sniedzēju atlasē procedūru, līgumu slēdz ar ārstniecības iestādēm, kuras pieteikušās attiecīgajā veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēju atlasē un atbilst tajā izvirzītajiem kritērijiem.

Līgumu ar veselības aprūpes pakalpojumu sniedzējiem NVD slēdz uz laiku, kas nav īsāks par trim gadiem un nepārsniedz 10 gadus. NVD ir tiesības izbeigt līgumattiecības ar veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēju, kas neievēro noteikumus vai ar NVD noslēgtajā līgumā minētos nosacījumus.

Saskaņā ar 1.slimnīcas sniegto informāciju, tabulā zemāk iekļauta informācija par lielākiem valsts apmaksāto sekundāro ambulatoro pakalpojumu sniedzējiem 2017. un 2018.gadā.

Nr.	Ārstniecības iestādes nosaukums	Ārstniecības iestādes ieņēmumi no valsts apmaksāto ambulatoro pakalpojumu sniegšanas, EUR	% no kopējā	Ārstniecības iestādes ieņēmumi no valsts apmaksāto ambulatoro pakalpojumu sniegšanas, EUR	% no kopējā
		2017.g.	2017.g.	2018.g.	2018.g.
1	Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca, SIA	23 846 384	17,00%	28 220 002	20,87%
2	Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca, Valsts SIA	26 710 701	19,04%	22 362 118	16,54%
3	Veselības centru apvienība, AS	9 660 431	6,88%	12 255 587	9,06%
4	Bērnu klīniskā universitātes slimnīca, Valsts SIA	8 472 783	6,04%	9 220 753	6,82%
5	Rīgas 1.slimnīca, SIA	6 421 260	4,58%	7 994 221	5,91%
6	Rīgas veselības centrs, SIA	3 804 187	2,71%	4 475 868	3,31%
7	Dziedniecība, SIA	4 297 200	3,06%	4 322 555	3,20%

8	Latvijas Jūras medicīnas centrs, AS	3 437 890	2,45%	3 934 211	2,91%
9	Veselības centrs 4, SIA	3 340 250	2,38%	3 211 532	2,38%
10	Medicīnas sabiedrība "ARS", SIA	2 277 518	1,62%	2 792 438	2,07%
11	Citi				
	Kopā Rīgas reģionā, ieskaitot kategoriju citi	140 312 545	100,00%	135 202 677	100,00%

Avots: NVD

Starp lielākajiem sekundāro ambulatoro pakalpojumu sniedzējiem ierindojas valsts kapitālsabiedrības, kas ir izteikti tirgus līderi, un 1.slimnīca ieņem tikai piekto vietu, tādējādi konkurences jautājumi ir starp valsts un pašvaldību kapitālsabiedrībām, ne starp pašvaldību un privāto sektoru. Analizējot konkurences jautājumus, vispirms būtu jāanalizē valsts kapitālsabiedrību loma veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanā.

Esošā situācija

Galvenie **valsts apmaksāto sekundāro ambulatoro pakalpojumu sniedzēji** Rīgas reģionā ir valsts un pašvaldību kapitālsabiedrības, kas nodrošina vismaz 50 % no pakalpojumiem. Attiecībā uz valsts pasūtījuma izpildi par ambulatorajiem ārstniecības pakalpojumiem Rīgas reģionā vairāk nekā 70% no kopējā valsts pasūtījuma apjoma veic desmit lielākie pakalpojumu sniedzēji.

1.slimnīca pārliecinoši ir **piektais lielākais ambulatoro pakalpojumu sniedzējs** Rīgas reģionā (pēc 2017. un 2018. gada datiem).

Attiecībā uz atsevišķām pakalpojumu grupām 1. slimnīca **sniedz līdzīgus pakalpojumus**, piemēram, Rīgas veselības centrs, bet katra no RD kapitālsabiedrībām darbojas citā Rīgas daļā (Pārdaugava, Ķengarags vai Rīgas centrs), tādējādi tieši nekonkurējot savstarpēji.

Nākotnes iespējas

Turpināt sarunas ar NVD, lai paplašinātu 1.slimnīcas sniegtos valsts apmaksātos sekundāros ambulatoros pakalpojumus (pašlaik tiek nodrošināti kā maksas pakalpojumi), piemēram, magnētiskā rezonanse, un sadarboties ar citām Rīgas pašvaldības kapitālsabiedrībām šo pakalpojumu nodrošināšanā.

4.4. Dienas stacionārs

Saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 555 (69.punkts), lai persona saņemtu sekundārās ambulatorās veselības aprūpes pakalpojumu, **ģimenes ārsts vai speciālists kopīgi ar personu izvēlas veselības aprūpes pakalpojuma saņemšanas vietu**, izvērtējot pakalpojuma saņemšanas steidzamību, un informē personu par nepieciešamību pieteikties attiecīgajā ārstniecības iestādē veselības aprūpes pakalpojuma saņemšanai, izņemot gadījumu, ja personai pēc ļaundabīgo audzēju primārās diagnostikas nepieciešama tāda speciālista konsultācija, kurš nodrošina ļaundabīgo audzēju sekundāro diagnostiku.

Esošā situācija

Slimnīcas daļa dienas stacionāra pakalpojumu sniegšanā Rīgā un Latvijā kopumā ir neliela un neierobežo konkurenci. Lielākie veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēji ir valsts kapitālsabiedrības.

Nākotnes iespējas

Turpināt sarunas ar NVD, lai nodrošinātu valsts apmaksātus stacionāros veselības aprūpes pakalpojumus.

5. IZVĒRTĒJUMA SECINĀJUMI UN REKOMENDĀCIJAS RISKU MAZINĀŠANAI

Galvenie secinājumi

Tabulā zemāk iekļauti 1.slimnīcas funkciju audita galvenie secinājumi, kas strukturēti atbilstoši funkciju audita tehniskajai specifikācijai.

Novērtējuma sfēra	
<p>Neatkarīga uzņēmējdarbības pārbaude (tai skaitā kapitālsabiedrības darbības pamatprincipu izvērtējums un finanšu analīze, balstoties uz Rīgas pilsētas saistošajiem noteikumiem Nr.114 (01.03.2011.) un Rīgas pilsētas pašvaldības Sabiedrības veselības stratēģiju "Veselīgs rīdziņi - veselā Rīgā" 2012.-2021.gadam, kas apstiprināta 15.05.2012. ar Rīgas domes lēmumu Nr. 4649)</p>	<p>1.slimnīca nodrošina plašu veselības aprūpes pakalpojumu klāstu Rīgas un republikas iedzīvotājiem. Slimnīcas nodrošinātajos pakalpojumos ietilpst primārā veselības aprūpe un sekundārā veselības aprūpe.</p> <p>1.slimnīcas ieņēmumi veidojas no valsts apmaksātiem veselības aprūpes pakalpojumiem un maksas pakalpojumiem ar diezgan līdzīgu proporciju un tendenci pieaugt maksas pakalpojumu apjomam. 1.slimnīca seko NVD noslēgto līgumu saistību izpildei, lai nodrošinātu NVD finansējumu arī nākamajiem gadiem</p> <p>1.slimnīcas darbība ir atbilstoša Rīgas pilsētas saistošajiem noteikumiem Nr.114 (01.03.2011.) un Rīgas pilsētas pašvaldības Sabiedrības veselības stratēģijai "Veselīgs rīdziņi - veselā Rīgā" 2012.-2021.gadam.</p> <p>1.slimnīcai ir ļoti labi finanšu rādītāji. Tas attiecas gan uz aktīvu un pasīvu struktūru, ievērojami naudas līdzekļi, ievērojams kapitāls un iepriekšējo periodu nesadalītā peļņa, attiecībā uz peļņas un zaudējumu aprēķinu, ievērojama peļņa pēdējos gados.</p>
<p>Korporatīvās pārvaldības pārbaude</p>	<p>1.slimnīcā ir izveidota atbilstoša korporatīvā pārvaldes sistēma. Valdes funkcijas ir noteiktas ar Valdes reglamentu, valdes sēdes tiek protokolētas un nodrošināta pieņemto lēmumu izpildes uzraudzība.</p> <p>1.slimnīca ir izstrādājusi vidēja termiņa attīstības stratēģiju 2015.-2019.gadam un ir izstrādāts jaunas vidēja termiņa stratēģijas projekts 2020-2024. Stratēģijā noteikto mērķu izpilde tiek atsekota ar ikgadējiem darbības plāniem un pusgada atskaitēm.</p> <p>Ir izveidota atalgojuma politika, kas ietver mēnešalgu, akordalgu un papildus atalgojumu.</p> <p>Slimnīcā daudz tiek darīts, lai dokumentētu visus galvenos darbības procesus, tādējādi nodrošinot vienādu kvalitāti visiem veselības aprūpes pakalpojumiem.</p>
<p>Iekšējās kontroles pārbaude un izvēlētu darījumu pārbaude</p>	<p>Veicot izvēlētu darījumu pārbaudes netika atklātas būtiskas nepilnības. Pārbažu rezultātā identificētas atsevišķas iekšējās kontroles uzlabošanas iespējas, kā piemēram, algu aprēķina vienkāršošana, uzlabojumi publisko iepirkumu jomā, iekšējo kontroļu pilnveidošana, efektīvāka IT izmantošana.</p>
<p>Pamatdarbības informācijas izpēte un vispārīgs izvērtējums</p>	<p>Sekundārās ambulatorās veselības aprūpes pakalpojumi tiek nodrošināti vairāk nekā 200 000 reižu gadā un ietver vairāk nekā 40 dažādus pakalpojumus. Rehabilitācijas pakalpojumi sniegti gandrīz 100 000 reizes gadā, un diagnostikas pakalpojumi gandrīz 150 000 reizes gadā ar vairāk nekā 40 dažādiem pakalpojumu veidiem. Svarīga 1.slimnīcas funkcija ir dienas stacionārs ar vairāk nekā 16 000 pakalpojumiem gadā.</p>

	1.slimnīca veic ļoti lielu ieguldījumu veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības nodrošināšanā iedzīvotājiem.
Kapitālsabiedrības lietderības, korporatīvās pārvaldības un iekšējās kontroles sistēmas korupcijas un krāpšanas riska novēršanai Izvērtējums	1.slimnīcā ir izveidota Rīcības instrukcija "Rīcība neatļauta labuma piedāvājuma gadījumā", kā arī tiek izveidots ikgadējais pretkorupcijas plāns un uzraudzīta tā izpilde. Ikdienas darbībā arī citas izstrādātās iekšējās kontroles procedūras palīdz mazināt korupcijas un krāpšanas riska iespējas, kā piemēram, neatkarīgas iepirkuma komisijas izveide.
Augsta riska jomu identifikācija	Funkciju audita laikā tika identificētas šādas augsta riska jomas - ieņēmumu uzskaites pilnīgums, kontroles attiecībā uz veikto maksājumu iegrāmatošanu, iepirkumu procedūru atbilstība Publisko iepirkumu likumam un algu aprēķina atbilstība 1.slimnīcas atalgojuma kārtībai.
Atbilstības un iekšējo kontroļu izvērtējums	1.slimnīcā ir izveidota iekšējās kontroles sistēma un galvenie procesi dokumentēti kārtībās un standartprocedūrās. Attiecībā uz iekšējās kontroles pārbaudes procedūrām nepieciešams veikt atsevišķu iekšējo kontroļu procesu uzlabošanu.
Identificēto risku padziļināta izpēte darījumu un transakciju līmenī	Veicot detalizētu riska jomu pārbaudi, tika identificēti atsevišķi ieteikumi iekšējās kontroles sistēmas pilnveidošanai, kā piemēram, kontroles procedūras attiecībā uz bankas maksājumu iegrāmatošanas pārbaudēm, algas aprēķiniem, publiskajiem iepirkumiem un salīdzināšanas procedūru piemērošanu.
Rīgas pilsētas pašvaldības līdzdalības kapitālsabiedrībā atbilstības Valsts pārvaldes iekārtas likumam novērtējums, analizējot līdzdalības pamatotību un lietderību katram no kapitālsabiedrības darbības veidiem, ņemot vērā Konkurences likumā ietvertu regulējumu	Likuma „Par pašvaldībām” 15. panta pirmās daļas 6. un 7. punktā noteikts, ka pašvaldības autonomās funkcijas ir nodrošināt veselības aprūpes pieejamību (6.punkts), veicināt iedzīvotāju veselīgu dzīvesveidu un sportu, kā arī nodrošināt iedzīvotājiem sociālo palīdzību (sociālo aprūpi) (7.punkts). Saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma ⁷¹ 40.pantu publiska persona var deleģēt privātpersonai un citai publiskai personai pārvaldes uzdevumu, ja pilnvarotā persona attiecīgo uzdevumu var veikt efektīvāk. Saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 41.pantu, deleģējot pārvaldes uzdevumus, par funkcijas izpildi kopumā atbild attiecīgā publiskā persona. 1.slimnīca nodrošina gan valsts apmaksātos, gan maksas veselības aprūpes pakalpojumus, tādējādi pēc iespējas efektīvāk izmantojot pieejamos resursus un infrastruktūru, nodrošinot veselības aprūpes pakalpojumus arī segmentos, kur privātie veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēji nav ieinteresēti sniegt pakalpojumus, piemēram, veselības aprūpes pakalpojumi bērniem. Slimnīcu darbība (NACE 86.1) – Saskaņā ar 19.12.2006 Ministru kabineta noteikumiem Nr.1046 no 01.01.2010 1.slimnīca tika izsvītota no stacionāro veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēju saraksta (24.pielikums). Pēc veiktajām investīcijām (RD un 1.slimnīcas investīcijas) 1. slimnīcas infrastruktūrā, 1.slimnīca nodrošina valsts apmaksātu dienas stacionāro aprūpi. Pakalpojuma pieejamība iedzīvotājiem un atbilstošas infrastruktūras esamība ir pamatojums turpināt dienas stacionāra pakalpojumus un kopā ar

71 <https://likumi.lv/doc.php?id=63545>

	<p>NVD izvērtēt iespēju nodrošināt stacionāros veselības aprūpes pakalpojumus.</p> <p>Vispārējā ārstu prakse (NACE 86.21) – 1.slimnīca nodrošina primārās veselības aprūpes pakalpojumus, kā, piemēram, ģimenes ārsts, tādejādi nodrošinot veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību iedzīvotājiem, jo RD pēc iespējas ir jānodrošina nepieciešamā infrastruktūra. Konkurē ar privāto sektoru ir ļoti nebūtiska, jo pārsvarā visas ģimenes ārstu prakses ir privātprakses.</p> <p>Specializētā ārstu prakse (NACE 86.22) – 1.slimnīca nodrošina ļoti plašu sekundārās ambulatorās veselības aprūpes pakalpojumu klāstu. Pamatojums ir veselības aprūpes pakalpojuma pieejamības nodrošināšana iedzīvotājiem un atbilstošas infrastruktūras esamība. 1. slimnīca un RD ir veikusi ievērojamas investīcijas slimnīcas infrastruktūrā, lai nodrošinātu veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību. Privātie pakalpojumu sniedzēji Rīgas centrā nenodrošina tik plašu veselības aprūpes klāstu vienotā kompleksā.</p> <p>Zobārstu prakse (NACE 86.23) - 1.slimnīcas pakalpojumi ietver dažādus primārās veselības aprūpes pakalpojumus, ko nodrošina arī privātie pakalpojuma sniedzēji, tai skaitā, zobārsts, zobu higiēnists, zobu protēzists. Pamatojums šādu pakalpojumu nodrošināšanai ir kompleksa dažādu veselības aprūpes pakalpojumu pieejamība un zobārstniecības pakalpojumu nodrošināšana bērniem. Šajā segmentā 1.slimnīca konkurē ar privāto sektoru, kas ir ļoti aktīvs (izņemot zobārstniecības pakalpojumus bērniem).</p> <p>Pārējā darbība veselības aizsardzības jomā (NACE 86.9) – 1.slimnīca nodrošina dažādas kampaņas un informatīvus materiālus par veselības aizsardzības jomā, kas nav ienākumus nesošā darbība un tādejādi nekonkurē ar privāto sektoru.</p> <p>Sociālās aprūpes pakalpojumi ar izmitināšanu (NACE 87.9) - 1.slimnīca pilda svarīgu sociālo funkciju, nodrošinot sociālos pakalpojumus saskaņā ar RD deleģējuma līgumu. Privātais pakalpojumu sniedzējs nenodrošina šo pakalpojumu un tā ir RD deleģēta funkcija.</p> <p>Rīgas pilsētas pašvaldības līdzdalība 1.slimnīcas kā kapitālsabiedrībā atbilst Publiskas personas kapitāldaļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 4.panta nosacījumiem, Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmajā un otrajā daļā noteikto un Konkurences likumā 14.1 pantā noteikto, valstij, pašvaldībām un to piederošajām kapitālsabiedrībām nosakot tpašu atbildību ievērot konkurences neitralitātes principu – nodrošināt vienlīdzīgas iespējas un attieksmi pret privātajiem un publiskajiem tirgus dalībniekiem, secināms, ka 1.slimnīcas kā kapitālsabiedrības sniegtie pakalpojumi ir stratēģiski svarīgi Rīgas pašvaldības centra apkaimes iedzīvotājiem, kā arī 1.slimnīca nodrošina zobārstniecības pakalpojumus bērniem, kur privātais sektors nenodrošina nepieciešamo pakalpojumu.</p>
<p>Nosakot, vai esošais ir tiesiski pamatots un visefektīvākais risinājums</p>	<p>Ārstniecības likuma 54. panta pirmā daļa nosaka, ka ārstniecības iestādi var izveidot valsts institūcijas, pašvaldības, fiziskās vai juridiskās personas. Atbilstoši minētā likuma 1. panta 3. punktam ārstniecības iestādes ir ārstu prakses, valsts un pašvaldību iestādes, saimnieciskās darbības veicēji un komercsabiedrības, kas reģistrētas ārstniecības ie-</p>

	<p>stāžu reģistrā, atbilst normatīvajos aktos noteiktajām obligātajām prasībām ārstniecības iestādēm un to struktūrvienībām un nodrošina ārstniecības pakalpojumus.</p> <p>Likumdošanā nav precīzi noteikts, kādas funkcijas ir jāveic pašvaldībai, lai nodrošinātu veselības aprūpes pieejamību, kā arī nav noteikta nepieciešamība veikt koordinētu ilgtermiņa stratēģisko plānošanu veselības aprūpes jomā un tās infrastruktūrā starp valsti un pašvaldībām.</p> <p>RD veic ievērojamas investīcijas pašvaldības kapitālsabiedrību infrastruktūrā, tādējādi radot priekšnosacījumus, ka iedzīvotājiem ir pieejami veselības aprūpes pakalpojumi.</p>
<p>Nosakot, kāda ir kapitālsabiedrības darbības ietekme uz brīvu un vienlīdzīgu uzņēmējdarbības vidi un konkurenci</p>	<p>Ievērojamu daļu no veselības aprūpes pakalpojumiem, īpaši attiecībā uz sekundāro veselības aprūpi, apmaksā valsts. Šajos gadījumos tirgus dalībniekus un to tirgus daļu nosaka līgums ar NVD, kas ietekmē konkurences jautājumus, jo jaunu tirgus dalībnieku iekļaušana NVD līgumā notiek samērā reti un pamatā līgumi par veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanu tiek noslēgti ar jau esošiem tirgus spēlētājiem.</p> <p>Papildus jāņem vērā, ka MK noteikumi Nr.555 6.pielikums nosaka stacionāro veselības aprūpes pakalpojumu sniedzējus, par kuru sniegtajiem pakalpojumiem maksā valsts. 1.slimnīca nav iekļauta šajā sarakstā.</p> <p>NVD arī nosaka valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu cenas, tādēļ arī attiecībā uz cenu valsts apmaksātiem veselības aprūpes pakalpojumiem NVD ietekmē tirgus situāciju.</p> <p>Valsts kontrole 2016.gada ziņojumā ierosināja Veselības ministrijai palielināt valsts un pašvaldību veselības aprūpes iestāžu lomu veselības aprūpes sistēmā, koncentrējot tajās valsts apmaksāto sekundāro ambulatoro veselības aprūpi.</p> <p>Tirgus situāciju un privāto veselības aprūpes pakalpojumu nodrošinātāju interesi sniegt noteiktus veselības aprūpes pakalpojumus ietekmē NVD noslēgtie līgumi un NVD noteiktās veselības aprūpes pakalpojumu cenas, jo arī privātajiem veselības aprūpes pakalpojumu sniedzējiem lielu ieņēmumu daļu veido valsts apmaksātie veselības pakalpojumi. Gadījumos, kad valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu cenas tiek palielinātas, arī privātajiem pakalpojumu sniedzējiem ir lielāka interese piedalīties veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanā.</p> <p>Atšķirībā no valsts un pašvaldību kapitālsabiedrībām, kas nodrošina plašu veselības aprūpes pakalpojumu spektru, privātie veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēji pamatā nodrošina pakalpojumus, kas garantē peļņu, bet Rīgas iedzīvotājiem ir nepieciešams dažāds pakalpojumu kopums un pēc iespējas tuvāk to dzīves vietai.</p>
<p>Ja nepieciešams, veikt tirgus izpēti, identificējot iespējamās konkurences neitralitātes pārkāpumus</p>	<p>Galvenie valsts apmaksāto sekundāro ambulatoro pakalpojumu sniedzēji Rīgas reģionā ir valsts un pašvaldību kapitālsabiedrības, kas nodrošina vismaz 50 % no pakalpojumiem. Attiecībā uz valsts pasūtījuma izpildi par ambu-</p>

	<p>latorajiem ārstniecības pakalpojumiem Rīgas reģionā vairāk nekā 70% no kopējā valsts pasūtījuma apjoma veic desmit lielākie pakalpojumu sniedzēji.</p> <p>1.slimnīca pārliecinoši ir piektais lielākais ambulatoro pakalpojumu sniedzējs Rīgas reģionā (pēc 2017. un 2018. gada datiem).</p> <p>Slimnīcas daļa dienas stacionāra pakalpojumu sniegšanā Rīgā un Latvijā kopumā ir neliela un neierobežo konkurenci. Lielākie veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēji ir valsts kapitālsabiedrības.</p> <p>Attiecībā uz atsevišķām pakalpojumu grupām 1. slimnīca sniedz līdzīgus pakalpojumus, kā, piemēram, Rīgas veselības centrs, bet katra no RD kapitālsabiedrībām darbojas citā Rīgas daļā (Pārdaugava, Ķengarags vai Rīgas centrs), tādējādi tieši nekonkurējot savstarpēji.</p> <p>Pašvaldības kapitālsabiedrību veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēju pakalpojumu klāstu un proporciju starp valsts apmaksātiem un maksas veselības aprūpes pakalpojumiem, kā arī klientu loku ietekmē pašvaldības kapitālsabiedrības atrašanās vieta un pacientu pirktspēja.</p>
--	---

Rekomendācijas

Galvenās rekomendācijas apkopotas tabulā zemāk.

Nr.	Rekomendācijas	Atbildīgā iestāde	Kategorija
SIA "Rīgas 1. slimnīca" pamatdarbība			
SIA "Rīgas 1. slimnīca" pamatdarbības analīze un lietderības izvērtējums			
1.	1. slimnīca infrastruktūra un personāla resursi ļauj nodrošināt lielāku valsts apmaksāto pakalpojumu apjomu, nekā pašlaik ir iekļauts līgumos ar NVD. 1.slimnīcai kopā ar RD turpināt sarunas par valsts apmaksāto pakalpojumu klāsta un apjoma paplašināšanu	1SL	
2.	Turpināt strādāt pie kopīgā redzējuma starp RD pašvaldību kapitālsabiedrībām attiecībā uz sekundārās ambulatorās veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības nodrošināšanu un koordinēšanu.	1SL	
3.	1.slimnīcai sadarbībā ar RD turpināt investīcijas 1.slimnīcas infrastruktūrā, lai pabeigtu iesāktos plānus attiecībā uz visu ēku atjaunošanu.	1SL	
4.	1.slimnīcai turpināt sarunas ar NVD, lai nodrošinātu jaunu pakalpojumu iekļaušanu valsts apmaksāto pakalpojumu klāstā, piem. magnētiska rezonanse	1SL	
5.	NVD E-veselības ieviešana un pacientu datu uzkrāšana sistēmā ir svarīga komponente, lai nodrošinātu ātrāku un efektīvu veselības aprūpes procesu, tai skaitā operatīvu un aktuālu informāciju par pacientu, tādēļ būtu svarīgi turpināt datu apmaiņu par pacientiem veiktajām manipulācijām (gan valsts apmaksātām, gan pacienta apmaksātām).	1SL	
SIA "Rīgas 1. slimnīca" ilgtermiņa plānošanas dokumenti un tajos noteikto mērķu izpilde			
6.	1.slimnīcas atskaitē par vidēja termiņa stratēģijas izpildi nav iekļauta informācija par sociālās aprūpes pakalpojumu sniegšanu, kas ir svarīga	1SL	

	<p>1.slimnīcas īstenojamā funkcija. Vienlaikus jāatzīmē, ka attiecībā uz sociālo pakalpojumu izpildi tiek sagatavotas ikmēneša atskaites RD.</p> <p>Atskaitēs par vidēja termiņa stratēģijas izpildi iekļaut informāciju par sniegtajiem sociālās aprūpes pakalpojumiem.</p>		
7.	<p>Izstrādāt papildus kontroles procedūras par zāļu izmantošanu nodaļās, lai norakstīšana nenotiktu tikai pēc fakta, kad zāles ir izņemtas no nodaļas noliktavas, bet arī nodrošināta informācija par konkrētā medikamenta izlietojumu konkrētam pacientam.</p> <p>Šāda papildus kontroles procedūra būtu nepieciešama arī, ņemot vērā relatīvi lielo zāļu izdevumu proporciju attiecībā pret visiem 1.slimnīcas neto ieņēmumiem.</p>	1SL	
Rīgas domes deleģētie uzdevumi un nodrošinātā infrastruktūra			
8.	<p>Saskaņā ar RD deleģēšanas līgumu 1.slimnīcai jāveicina iedzīvotāju veselīgs dzīves veids, bet 1.slimnīcas mājas lapā un atskaitēs nav informācijas par 1.slimnīcas aktivitātēm veselīga dzīves veida veicināšanā. Jāuzlabo 1.slimnīcas mājas lapa, nodrošinot tajā ērtāku informācijas iegūšanu par speciālistiem, kā arī citu informāciju par veselīga dzīvesveida popularizēšanu.</p>	1SL	
9.	<p>Saskaņā ar RD deleģēšanas līgumu 1.slimnīcai jāatskaitās RD par pieejamiem pakalpojumiem. 1.slimnīcai, sagatavojot atskaites RD par paveikto, iekļaut tajās informāciju par pakalpojumu daudzveidību, veiktiem pasākumiem veselības aprūpes kvalitātes un pieejamības uzlabošanā, informāciju par sabiedrības sniegtajiem pakalpojumiem pieejamību, klientu apmierinātības aptauju rezultātiem un sabiedrības stratēģijā noteikto uzdevumu izpildi.</p>	1SL	
10.	<p>Izskatīt iespēju, rēķinot investīciju atdevi un veselības aprūpes pakalpojumu pašizmaksu, ņemt vērā kopējo veikto investīciju apjomu, ne tikai 1.slimnīcas veiktās investīcijas, bet arī RD investīcijas, tādejādi nodrošinot pilnu informāciju par veiktajām investīcijām un salīdzināmu pieeju pašizmaksas aprēķinā ar citām ārstniecības iestādēm..</p>	1SL	
11.	<p>Nepieciešams izvērtēt nepieciešamību mainīt izsoles procedūras kārtību, lai nodrošinātu, ka uz izsolēm piesakās vairāk kā viens pretendents, tādējādi pastāvētu lielāka varbūtība saņemt lielāku nomas maksu. Visiem līgumiem būtu nepieciešams izvērtēt nomas maksas apmēru atbilstību tirgus situācijai.</p>	1SL	
12.	<p>Iznomājot telpas, kuras ir izremontētas un pielāgotas medicīnas pakalpojumu sniegšanai (RD un 1.slimnīcas ieguldījums telpās), citiem veselības aprūpes pakalpojumu sniedzējiem, tiek sniegts papildus atbalsts brīvā tirgū operējošiem tirgus dalībniekiem. Telpas, kuras ir tikušas atjaunotas par RD un 1.slimnīcas līdzekļiem, būtu jāizmanto tikai 1.slimnīcas vajadzībām.</p>	1SL	
SIA "Rīgas 1. slimnīca" finanšu analīze			
13.	<p>1.slimnīcai ir ievērojami finanšu līdzekļi, kas tiek glabāti tikai divās komercbankās.</p>	1SL	
14.	<p>Izvērtēt iespēju dokumentēt sistēmas "Smart Medical" un NVD datu salīdzināšanas procedūru, akcentējot procesa galvenās kontroles un to veicējus. Veidojot kontroļu mehānismu, nodrošināt, ka salīdzināšanas pro-</p>	1SL	

	<p>cedūra tiek veikta starp dažādām sistēmām, galvenie salīdzināšanas rezultāti tiek dokumentēti un tiek nodrošināts "četrus acu" princips pie kontroles procedūru veikšanas.</p> <p>Pēc iespējas izmantot esošo IS funkcionalitāti vai pilnveidot IS funkcionalitāti, lai nodrošinātu automātisku datu salīdzināšanu, neizmantojot Excel tabulas, jo tas rada papildus kļūdu rašanās iespēju risku.</p>		
15.	Nepieciešams pilnveidot dokumentu aprites sistēmu, reģistrējot visus saņemtos rēķinus, kā arī dokumentam piešķirot identifikatoru lietvedības sistēmā.	1SL	
16.	Ieņēmumi un informācija par veiktajiem maksājumiem ir atspoguļota gan sistēmā "Smart Medical", gan sistēmā "Horizon", tādēļ būtu nepieciešams izvērtēt iespējas automatizēt datu pārsūtīšanu starp sistēmām, kā arī veikt automatiskas pārbaudes, tādējādi samazinot manuālā darba apjomu un samazinot kļūdu iespējamību. Pēc iespējas izmantot "Microstrategy" vai citu programmnodrošinājumu, lai veiktu nepieciešamo datu analīzi un salīdzināšanu.	1SL	
17.	1.slimnīcai ir sarežģīta atalgojuma aprēķināšanas kārtība, kas ietver ļoti daudzas piemaksas, kā arī ļoti sarežģīti aprēķini par sniegtajiem veselības aprūpes pakalpojumiem. Regulāri tiek veiktas izmaiņas veselības aprūpes pakalpojumu cenrādī, kas rada papildus slogu atalgojuma aprēķināšanai. Izvērtēt iespēju ievērojami vienkāršot amata un akorda algas aprēķināšanas kārtību.	1SL	
18.	Informācija par sniegtajiem veselības aprūpes pakalpojumiem tiek uzglabāta sistēmā "Smart Medical", bet akorda algas aprēķins tiek veikts Excel, tādējādi radot papildus manuālu darbu un kontroles, lai nodrošinātu aprēķinu pareizību. Izvērtēt iespēju paplašināt sistēmas "Smart Medical" funkcionalitāti, lai pie vienkāršotas akorda algas aprēķina kārtības aprēķins tiktu veikts sistēmā "Smart Medical" un dati automātiski tiktu pārsūtīti uz sistēmu "Horizon", tādējādi samazinot manuālās darbības un padarot atalgojuma aprēķina procesu efektīvāku.	1SL	
19.	Izvērtēt nepieciešamību darba līgumā iekļaut veselības aprūpes pakalpojumu cenrādi, jo tas rada papildus administratīvo slogu katru gadu mainot darba līgumus.	1SL	
20.	1.slimnīcai būtu jāizmanto iespēja piesaistīt ne tikai Eiropas strukturālo un investīciju fondu līdzekļus, bet arī citu ES finansējumu, lai īstenotu dažādas attīstības aktivitātes, tai skaitā pētniecību, piemēram, Apvārsnis 2020.	1SL	
SIA "Rīgas 1. slimnīca" iekšējās kontroles sistēmas izvērtējums			
Kapitālsabiedrības pārvaldība			
21.	<p>Pārskatīt 1.slimnīcas organizatorisko struktūru. Piemēram, ieteicams 1.slimnīcas atbalsta funkcijas (pašreizējā organizatoriskā struktūrā – administrācija un infrastruktūras uzturēšana) konsolidēt vairākos blokos (departamentos), piemēram, 4 departamentos - Personāla vadība, Finanšu vadība, Ekonomikas vadība, Inženiertehniskais atbalsts.</p> <p>Izvērtēt iespēju, apvienot finanšu un ekonomikas bloku. Pēc nepieciešamības katrā departamentā izveidot daļas vai nodaļas, bet izmantot tikai vienu no funkciju sadalījuma veidiem – daļa vai nodaļa. Katram no departamentiem noteikt atbildīgo, piemēram, direktors (tādējādi būtu 4 direktori) un nodaļai noteikt nodaļas vadītāju. Ieteicams izvairīties no ļoti mazu nodaļu izveides, piemēram, 1 – 3 darbinieki.</p>	1SL	

	Atsevišķi izveidot ārstniecības atbalstu (departaments) ar vienu atbildīgo (direktors) un nodaļām atkarībā no nepieciešamības. 1.slimnīcas pamatdarbības struktūrvienību nosaukumi atspoguļo struktūrvienību nosaukumus pirms 1.slimnīcas reorganizācijas un būtu ieteicams pārskatīt ne tikai struktūrvienību atskaitīšanās kārtību, bet arī to nosaukumus. Uz izvērtējuma brīdi ir gan klīnikas, gan nodaļas, gan daļas, gan centri. Pārskatīt 1.slimnīcas organizatorisko struktūru, piemēram, organizējot struktūrvienības saskaņā ar 1.slimnīcas sniegto veselības aprūpes pakalpojumu grupām, bet ne vairāk kā 4 – 6 grupas (departamenti).		
SIA "Rīgas 1. slimnīca" publiskie iepirkumi			
22.	Formalizēt prasību, ka tehnisku un specifisku iepirkumu gadījumā ir nepieciešams veikt tirgus priekšizpēti. Tirgus priekšizpētes procedūras var iekļaut informācijas par plānoto iepirkumu - iepirkuma tehniskās specifikācijas un summas - ievietošanu 1.slimnīcas mājas lapā, informācijas pieprasījumu nosūtīšanu potenciālajiem piegādātājiem, kā arī citas darbības. Tirgus priekšizpētes rezultāti jādokumentē, kā arī jānodrošina "četrus acu" princips attiecībā uz iepirkuma tehnisko specifikāciju apstiprināšanu.	1SL	
23.	Izvērtēt iespēju vairāk izmantot EIS E-pasūtījumi funkcionalitāti attiecībā uz dažādām precēm un pakalpojumiem, tai skaitā medikamentiem un medicīnas precēm.	1SL	
24.	Izvērtēt iespēju konsolidēt iepirkumus ar citām RD kapitālsabiedrībām un RD, lai nodrošinātu lielāku iepirkumu apjomu un tādējādi arī labāku iepirkuma cenu. Piemēram, attiecībā uz medikamentu un medicīnas preču iegādi, elektroenerģijas iegādi, utt.	1SL	
25.	Konsultēties ar IUB attiecībā uz efektīvāku procedūru nepieciešamās iepirkumu informācijas ievadam IUB un EIS sistēmās un par iespējām veikt elektronisku datu apmaiņu.	1SL	
26.	Izskatīt iespēju samazināt zemsliedzīga iepirkumu skaitu. Preces un pakalpojumus, kuru iegādes vērtība ir robežās starp 10,000 EUR un 42,000 EUR pēc iespējas iepirkt izmantojot EIS e-konkursi un EIS e-pasūtījumi.	1SL	

Skaidrojums par izmantotajām novērtējumu kategorijām sniegts zemāk.

	Lai gan ir konstatēti atsevišķi trūkumi, veiktās aktivitātes ļauj gūt pārliecību, ka darbības un rīcības ar mantu un finanšu līdzekļiem tiesiskuma un lietderības, un korporatīvās pārvaldības principi tiek ievēroti. Ieteikuma prioritāte – zema.
	Izvērtējuma laikā nav gūta pārliecība, ka veiktās aktivitātes veicina darbības un rīcības ar mantu un finanšu līdzekļiem tiesiskuma un lietderības, un korporatīvās pārvaldības principu pilnīgu ievērošanu. Ieteikuma prioritāte – vidēja.
	Esošā 1.slimnīcas darbības sistēma nerada pārliecību, ka ir apzināti riski un veikts to novērtējums 1.slimnīcas darbības un rīcības ar mantu un finanšu līdzekļiem tiesiskuma un lietderības, un korporatīvās pārvaldības principu ievērošanai. Ieteikuma prioritāte – augsta.